

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 669)
indre marked
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	3. marts 2000

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 10. marts 2000 - dagsordenspunkt rådsmøde (Indre Marked) den 16. marts 2000 - vedlægges Erhvervsministeriets notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

2. marts 2000 Sag 95-810-71/CPEM0282

Rådsmøde (Indre Marked) den 16. marts 2000

1. Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed, KOM(99)719 endelig udg. 2
2. Forberedelse af Det ekstraordinære Råd i Lissabon
den 23.-24. marts 2000 14
3. Formandskabets udspil til rådskonklusioner vedr. øko-nomiske strukturreformer - Indre Markedsaspekterne 17
4. Evaluering af SLIM-projektet 21

5. eEurope - et informationssamfund for alle - Meddelel-

se om Kommissionens initiativ op til Det Europæiske

Råds ekstraordinære møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000, KOM(99)687 25

6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rå-

dets direktiv om harmonisering af visse aspekter af op-havsret og beslægtede rettigheder i informationssam-fundet, KOM(97)628 39

7. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rå-

dets direktiv om følgeret til fordel for ophavsmanden

til et originalkunstværk, KOM(98)78 45

8. Offentlige udbud - Revision af udbudsdirektiverne 50

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning

om ændring af Rådets forordning nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (KOM(98) 226 samt KOM(99)236) 51

10. Forslag til Rådets direktiv om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme bestemt til konsum, KOM(95)722 56

11. Ændret forslag til forordning (EF) om EF-mønstre, KOM(99)310 60

12. Forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud KOM(97)565 endelig udg. 66

1. Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed, KOM(99)719 endelig udg.

Revideret notat

Resumé

Kommissionen har ved KOM(99)719 af 12. januar 2000 fremlagt en hvidbog for den fremtidige politik til fremme af fødevarer sikkerhed i Fællesskabet.

Kommissionen finder, at EU's fødevarepolitik skal være baseret på høje sikkerhedsstandarder, som sikrer beskyttelse og forbedring af forbrugernes sundhed. Herudover skal der tages hensyn til miljøet. Ernæringsaspektet og forbrugeroplysning er også en del af fødevarer sikkerhed.

Kommissionen ønsker, at den fremtidige fødevarelovgivning skal være sammenhængende og dække hele fødevarekæden fra jord til bord. Kommissionen ønsker at reetablere og fastholde forbrugernes tillid til fødevarerne, lovgivningen og kontrollen, og hvidbogens forslag skal medvirke hertil. Fødevarelovgivningen skal være fleksibel, så den løbende kan indrette sig på ny videnskabelig rådgivning, nye produktionsmetoder og nye fund af trusler mod fødevarer sikkerheden. Fødevarepolitikken skal organiseres og koordineres bedre, og Kommissionen skal have mulighed for løbende at foretage tekniske ændringer.

Kommissionens hvidbog indeholder ud over forslag om oprettelse af en Europæisk Fødevaremyndighed en række forslag til tiltag på en række specifikke områder

Det forventes, at hvidbogens tiltag vil hæve beskyttelsesniveauet.

-

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har ved KOM(99)719 af 12. januar 2000 fremlagt en hvidbog for den fremtidige politik til fremme af fødevarer sikkerhed i Fællesskabet.

På basis af en gennemgang kan følgende oplyses om hvidbogens indhold:

Kommissionen finder, at EU's fødevarepolitik skal være baseret på høje sikkerhedsstandarder, som sikrer beskyttelse og forbedring af forbrugernes sundhed. Herudover skal der tages hensyn til miljøet.

Kommissionen forstår fødevarer sikkerhed bredt, idet det omfatter kort- og langsigtede risici ved naturlige og tilsatte stoffer i fødekæden. Ernæringsaspektet og forbrugeroplysning er også en del af fødevarer sikkerhed.

Kommissionen ønsker, at den fremtidige fødevarerlovgivning skal være sammenhængende og dække hele fødevarerekæden fra jord til bord. Kommissionen ønsker at reetablere og fastholde forbrugernes tillid til fødevarerne, lovgivningen og kontrollen, og hvidbogens forslag skal medvirke hertil. Fødevarerlovningen skal være fleksibel, så den løbende kan indrette sig på ny videnskabelig rådgivning, nye produktionsmetoder og nye fund af trusler mod fødevarerens sikkerhed. Fødevarerpolitikken skal organiseres og koordineres bedre, og Kommissionen skal have mulighed for løbende at foretage tekniske ændringer.

Kommissionens hvidbog indeholder forslag til tiltag på en række specifikke områder, der bl.a. forventes at omhandle følgende forhold:

- Europæisk Fødevareragentur og videnskabelig rådgivning - Kommissionen styrkede i 1997 strukturen i den videnskabelige rådgivning. Den videnskabelige rådgivning har, ifølge Kommissionen, med sin seneste beslutning om UK-kød i Frankrig vist, at den på trods af stort politisk pres er egnet til at træffe uafhængige videnskabelige beslutninger.

Kommissionen foreslår derudover etablering af en uafhængig europæisk fødevarermyndighed, som skal være ansvarlig for risikovurdering og information om fødevarerens sikkerhedsforhold.

- Rapid Alert System - varslingsproceduren skal forbedres og fremover omfatte hele foder- og fødevarerekæden, idet foderstofområdet i dag ikke er omfattet af rapid alert systemet. Dokumentation og sporbarhed skal støtte den offentlige kontrol. Varslingssystemet forventes at indgå som en opgave for Fødevarermyndigheden.

- Generel fødevarerlov - Kommissionen agter i overensstemmelse med Kommissionens grønne bog fra 1997 at fremsætte forslag til en generel horisontal fødevarerlov, som skal fastsætte de generelle principper for fødevarerens sikkerhed, herunder forhold vedrørende videnskabeligt grundlag, producentansvar, sporbarhed, kontrol og håndhævelse, åbenhed, ensartethed og øget retssikkerhed.

- Foder - Kommissionen agter at fremsætte en række forslag til forbedring af reglerne for foderstoffer, herunder etablering af en positivliste om hvilke stoffer, der må anvendes i foderstoffer, maksimumindhold af visse stoffer, godkendelse af alle foderstofvirksomheder, rapid alert system for foder, autorisation og mærkning af novel feed, herunder foder fra genmodificerede organismer, og forbud eller udfasning af antibiotiske vækstfremmere.

- Dyresundhed og dyrevelfærd - Det oplyses, at reglerne vedrørende dyresundhed vil blive gennemgået med henblik på forbedringer, herunder forhold vedrørende zoonoser og mikrobiologiske forureninger som Salmonella og Listeria. Endvidere forventes Kommissionen at styrke indsatsen vedr. TSE og BSE. Forhold vedrørende dyrevelfærd skal integreres i fødevarerpolitikken.

- Hygiejne - Det oplyses, at de mange forskellige bestemmelser skal samles til en samlet og gennemskuelig lovgivning. Endvidere ønskes der fastsat maksimumsgrænser for visse uønskede mikroorganismer i fødevarer.

- Forureninger og Pesticider - Kommissionen finder, at der er behov for standarder for forureninger gennem hele fødevarerekæden fra foder til fødevarer. Grænseværdier for restkoncentrationer af sprøjtemidler skal defineres, således at der ikke er risiko for menneskers sundhed.

-

- Novel food og Genetisk Modificerede Organismer - Kommissionen vil gen-overveje de eksisterende undtagelser i forbindelse med godkendelsesproceduren for markedsføring af Novel food, ligesom man vil færdiggøre og harmonisere mærkningskrav.

- Tilsætningsstoffer, pakkemateriale og bestråling - Det oplyses, at reglerne vil blive gennemgået med henblik på forbedringer og revurdering af stofferne, herunder også enzymer og aromastoffer. Reglerne for materialer bestemt til kontakt med fødevarer vil blive forbedret og udvidet til også at omfatte overflade-coatings. Kommissionen forventes at færdiggøre arbejdet med udformning af listen over ingredienser, som må bestråles.

- Kontrol - Kommissionen vurderer, at strukturen i det eksisterende kontrolsystem er logisk, og at den respekterer nærhedsprincippet. Det europæiske kontrolsystem opererer på tre niveauer: egenkontrol i virksomheder, medlemsstaternes nationale kontrol og revision af medlemsstaterne, som foretages af Food and Veterinary Office, FVO.

Kommissionen ser dog behov for, 1) at der skabes ensartethed i kontrollen på forskellige områder samt betalingen herfor; 2) at der skabes ensartethed i medlemsstaternes nationale kontrol; 3) at grænsekontrol ved EU's ydre grænser udvides til at omfatte alle produkter og ikke blot animalske produkter; 4) at Kommissionen, i modsætning til i dag, får kompetence til at foretage kontrol i alle led i fødevarekæden.

- Information - forbrugernes primære kilde til information om fødevaren er mærkningen. Mærkningen skal derfor leve op til denne opgave. Andre informationskanaler skal også udnyttes. Informationen i forbindelse med krisesituationer skal gøres pålidelig, hurtig og faktuel, og oplysninger om videnskabelig rådgivning, inspektioner og kontrol skal i større udstrækning gøres offentlig tilgængelig. Forbrugerne skal have vigtig og nøjagtig information, så de kan træffe kvalificerede valg.

Kommissionen agter at foreslå ændring af mærkningsdirektivet, således at færdigpakkede levnedsmidler i alle tilfælde mærkes med samtlige ingredienser, og således at ingredienser med kendte allergener skal fremgå af mærkningen.

Kommissionen finder fortsat at sundhedsanprisninger ikke skal kunne anvendes, men Kommissionen forventes at indlede drøftelser om, hvorvidt anvendelse af funktionelle anprisninger og ernæringsanprisninger i visse tilfælde skal tillades. Endvidere ønsker Kommissionen at bringe bestemmelserne om næringsdeklaration i overensstemmelse med forbrugernes behov og forventninger.

- Ernæring - Kommissionen agter at styrke arbejdet med at udarbejde en ernæringspolitik. Det forventes, at Kommissionen ønsker større overvågning, dataindsamling og databehandling om befolkningens madforbrug med henblik på udarbejdelsen af ernæringspolitikken. Endvidere forventes det, at Kommissionen vil foreslå en række ændringer af reglerne for kosttilskud, n&a eling;ringstofpræparater og tilsætning af næringsstoffer til fødevarer.

- Internationalt samarbejde - Kommissionen slår fast, at EU i de kommende landbrugsforhandlinger i WTO sammenhæng vil give fødevarerikkerhed en høj prioritet. Kommissionen ønsker at indgå yderligere aftaler med tredjelande om veterinære og phytosanitære forhold, og Kommissionen ønsker at fortsætte arbejdet med EU's optagelse i Codex Alimentarius og OIE.

- Tidsplan - Kommissionen har sat en frist for høringsrunden til udgangen af april 2000. Kommissionen oplyser, at de konkrete forslag (i alt 84) forventes fremsat i perioden marts 2000 til april 2002, med forudsat vedtagelse i Rådet inden udgangen af 2002.

Europa-Parlamentet vil blive hørt om såvel Hvidbogen, som om de konkrete forslag.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet. Kommissionen har oplyst, at den ønsker en aktiv politik på fødevarerområdet for at genskabe borgernes tillid til Fællesskabet.

3. Gældende dansk ret

Hvidbogen vil ikke have direkte indflydelse på danske bestemmelser. Efterfølgende vedtagelse af de i hvidbogen skitserede forslag kan medføre ændringer i de danske regler på de nævnte områder.

4. Høring

Ved en skriftlig høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg er der modtaget høringssvar fra Landbrugsraadet, FDB, Horesta, Økonomaforeningen, Forbrugerrådet, Mejeriforeningen og Fødevarerindustrien i Dansk Industri.

Landbrugsraadet har givet udtryk for, at det er afgørende, at de nye tiltag på fødevarerområdet baserer sig på et videnskabeligt grundlag, samt at lovgivningen implementeres ens i alle medlemsstater. Landbrugsraadet er enig i Kommissionens forslag om etablering af en Europæisk Fødevarermyndighed, ligesom man er enig i etablering af en sammenhængende lovgivning spændende over hele fødevarerækken fra "jord til bord".

Landbrugsraadet har følgende bemærkninger til Hvidbogens enkelte punkter:

Punkt 9: Det er ønskeligt, at det er specificeret, at producenter kun er ansvarlige for deres egen produktion.

Punkt 11: Det er ønskeligt, at det tydeliggøres, hvad der menes med "andre områder, som har med fødevarer sikkerhed at gøre" i sætningen: "Den åbenhed, som man allerede har opnået ved at offentliggøre videnskabelige udtalelser og kontrolrapporter, skal udvides til andre områder, som har med fødevarer sikkerhed at gøre".

Punkt 14: Landbrugsraadet er enig i, at forsigtighedsprincippet skal være gældende i de tilfælde, hvor de videnskabelige beviser er utilstrækkelige. Forsigtighedsprincippet er et redskab i risikohåndteringen. Det er vigtigt, at risikovurderingen baseres på videnskabelige beviser, og at risikovurderingen identificerer graden af videnskabelig uvished. I sådanne tilfælde må det vurderes ved risikohåndteringen, om forsigtighedsprincippet bør anvendes, og foranstaltninger baseret på forsigtighedsprincippet bør kun være af midlertidig karakter.

Punkt 15: Landbrugsraadet er enig i, at der også skal tages hensyn til de såkaldte "andre berettigede faktorer" ved beskyttelsen af sundhed og fremme af rimelig praksis i fødevarerhandelen, men det er også her vigtigt, at der tages udgangspunkt i videnskabelig basis. Eksemplerne på "andre berettigede faktorer" bør også omfatte "Good Agricultural Practice (GAP) og dyresundhed.

Punkt 16: Landbrugsraadet er enig i, at medlemsstaternes rolle i indsamlingen af informationer er af afgørende betydning og skal defineres omhyggeligt. Det er vigtigt, at informationsindsamlingen gøres ensartet, så informationerne kan sammenlignes.

Punkt 17: Landbrugsraadet er enig i, at de forskellige monitoringer og overvågningssystemer er utilstrækkelige og usikre. Specielt kan rapporter vedrørende zoonose-situationen forbedres med hensyn til mulighed for sammenligning af information og data.

Kapitel 4: Landbrugsraadet finder behov for en uafhængig europæisk fødevaremyndighed med ansvar for risikovurdering. Landbrugsraadet finder, at den europæiske fødevaremyndighed ikke bør være ansvarlig for risikohåndtering, idet ansvaret for risikovurdering skal holdes adskilt fra ansvaret for risikohåndtering.

Punkt 37: Landbrugsraadet støtter meningen i sætningen "Fødevaremyndighedens primære mål er at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau _", men finder, at ordet "sikre" er for stærkt, idet det kun er ved risikohåndtering at dette kan sikres, og risikohåndtering er uden for den europæiske fødevaremyndigheds kompetence.

Punkt 39: Landbrugsraadet er enig i, at myndigheden skal have tilstrækkeligt videnskabeligt personale, men finder det vigtigt at pointere, at myndigheden ikke involveres i risikohåndteringen.

Punkt 51: Landbrugsraadet frygter, at fødevaremyndighedens rolle vedrørende "offentliggørelse af passende informationer om fødevarsikkerhed og ernæring" kan blive for tidskrævende.

Punkt 52: Landbrugsraadet finder det i forbindelse med myndighedens rolle i krisesituationer vigtigt, at der iværksættes foranstaltninger med henblik på at sikre, at medlemsstaterne opfylder forpligtelserne vedrørende indberetninger.

Punkt 56: Landbrugsraadet finder det vigtigt, at et tæt samarbejde mellem fødevaremyndigheden og Kommissionen ikke fører til, at der rækkes ved den veldefinerede rolle, fødevaremyndigheden er blevet tildelt.

Punkt 69: Landbrugsraadet finder med hensyn til foder, at der ikke er behov for et totalt forbud mod foder, som stammer fra dyr, som ikke er egnet til menneskeføde. Forholdet bør drøftes yderligere. Landbrugsraadet støtter Kommissionens intension om nedtrapning i brugen af antibiotika som vækstoffremmende middel.

Punkt 70: Landbrugsraadet finder, at en effektiv fællesskabsovervågning af fødevarebårne sygdomme og zoonoser er vigtig. Der er behov for et harmoniseret indberetningssystem for at kunne sammenligne data fra medlemslandene. Landbrugsraadet er ikke enig i, at dyrevelfærd er vigtig for forbrugernes sundhed og beskyttelse, idet der ikke er videnskabelige beviser for sammenhængen mellem dyrevelfærd og sikkerheden eller kvaliteten af fødevarer.

Punkt 72: Landbrugsraadet finder, at fastlæggelse af mikrobiologiske kriterier skal gøres på videnskabeligt grundlag og kun af hensyn til fødevarsikkerhed.

Punkt 73: Landbrugsraadet finder, at standarder for forurenende stoffer skal baseres på risikoanalyse og på et videnskabeligt grundlag. Cost-benefit analyser bør indgå ved fastsættelsen af maksimumgrænser for reststoffer.

Punkt 74: Landbrugsraadet støtter, at der oprettes en database om ernæring, idet en sådan vil være et vigtigt redskab for fastsættelse af grænser for reststoffer, aromastoffer og andre tilsætningsstoffer. Databasen skal afspejle forskelle i befolkningsmønstre.

Punkt 80: Rådet er enig i, at der er behov for fastsættelse af nødforanstaltninger til håndtering af kriser på fødevarer sikkerhedsområdet.

Punkt 85: Landbrugsraadet finder behov for ajourføring af kontrolreglerne, specielt i forbindelse med kødinspektionen, som bør baseres på risikoanalyse med større fokus på zoonoser. Da medlemslandene har forskellige sikkerhedsproblemer, bør det kommende kontrolregelsæt tilgodese de nationale behov.

Punkt 86 og 87: Landbrugsraadet finder, at der er behov for, at betalingen af kontrollen harmoniseres.

Punkt 88-94: Landbrugsraadet finder behov for, at der gives bedre muligheder for sanktioner overfor medlemslande, som ikke lever op til EU-lovgivningen.

Punkt 96: Landbrugsraadet finder, at sætningen "offentligheden høres om alle aspekter ved fødevarer sikkerheden" er udtryk for et urealistisk mål.

Punkt 100: Rådet er enig i intentionen om, at mærkning skal sikre den nødvendige information for de forbrugere, som af sundhedsårsager eller etiske hensyn ønsker at undgå bestemte ingredienser. Rådet finder dog, at målet ikke nås ved fuld ingrediensmærkning, og Rådet anbefaler, at Kommissionen afventer drøftelserne i Codex Alimentarius, inden der fremsættes forslag.

Punkt 101: Landbrugsraadet er tilfreds med, at Kommissionen vil overveje, om der bør indføres særlige bestemmelser vedrørende "funktionelle påstande".

Punkt 104-107: Rådet støtter udviklingen af en europæisk ernæringspolitik, men Rådet finder, at en sådan politik skal respektere medlemsstaternes egne mere specifikke retningslinier.

Punkt 108: Landbrugsraadet finder det vigtigt, at hvidbogens indhold medtages i de kommende WTO-forhandlinger.

Punkt 112: Landbrugsraadet finder, at EU-reglerne vedrørende fødevarer sikkerhed kun bør gælde for produkter, som afsættes i fællesskabet, og ikke nødvendigvis for produkter til eksport til tredjelande. Handel til tredjelande er omfattet af Codex Alimentarius, WTO eller tredjelandenes egen lovgivning.

FDB beklager den korte høringsfrist, som medfører, at kommentarerne alene er overordnede. FDB hilser hvidbogen og dens overordnede målsætninger velkommen, idet der dog må afventes konkrete forslag, der udmønter disse i praksis. Efter FDB's opfattelse sker der pt. en utilfredsstillende udvikling i de maksimale grænseværdier for pesticider. FDB finder det tilfredsstillende, at der i EU gøres overvejelser med hensyn til sundhed sanprisinger, som uagtet et fortsat forbud, synes at åbne for en reguleret anvendelse af funktionelle og ernæringsmæssige anprisninger. FDB ønsker at se et mere konkret udspil angående den europæiske fødevarer myndighed, før dette kommenteres. FDB finder det vigtigt, at der ved oprettelsen af

endnu en offentlig instans sikres en helt entydig arbejdsdeling i forhold til de nationale kontrolinstanser, så der ikke etableres en bureaukratisk "overmyndighed".

Horesta er generelt enig i Kommissionens ønske om, at den fremtidige fødevarelovgivning skal være sammenhængende og dække hele fødevarekæden fra jord til bord. Horesta er desuden enige i Kommissionens vurdering af vigtigheden af at reetablere og fastholde forbrugernes tillid til fødevarerne, lovgivningen og kontrollen. Horesta mener dog, at denne tillid kan opnås på flere måder og er derfor forbeholdne overfor, om EU's fødevarepolitik skal være baseret på sikkerhedsstandarder. Horesta hilser planerne om at etablere et europæisk fødevareagentur velkomment og håber, at et kommende Fødevareagentur i endnu højere grad vil bidrage til åbenhed og samarbejde omkring udvikling af fødevarer.

Horesta finder overvejelserne om en generel horisontal fødevarelov hensigtsmæssige, idet en sådan lov vil bidrage til mere ensartede konkurrencevilkår. Horesta ser frem til en koordinering og samling af hygiejnereglerne således, at kravene bliver mere konsekvente og klare. Horesta finder det hensigtsmæssigt at harmonisere reglerne om mærkning af fødevarer, der indeholder Novel Food og genetisk modificerede organismer. Horesta er dog ikke enig i, at reglerne omkring Novel Food skal skærpes i forhold til den danske lovgivning, idet forbrugerne efter Horestas opfattelse er tilfredse med det nuværende informationsniveau.

Økonomaforeningen støtter oprettelsen af en uafhængig europæisk fødevaremyndighed og finder det væsentligt, at fødevaremyndigheden bliver omgivet af en høj grad af autoritet, som kan skabes gennem fuld åbenhed i myndighedens arbejdsmetode, samt ved at myndigheden sammensættes af højt estimerede videnskabsfolk, der kan arbejde uafhængigt af såvel kommercielle som politiske interesser. Økonomaforeningen finder, at fødevaremyndigheden udelukkende skal arbejde med risikovurdering, sikre indsamling og analyse af data og dermed give beslutningstagere og lovgivere mulighed for at kunne træffe velovervejede beslutninger. Navnet "fødevaremyndighed" finder Økonomaforeningen uheldigt.

Økonomaforeningen finder, at en generel horisontal fødevarelov vil være et godt fremskridt, og at udgangspunktet bør være de love, som i dag findes inden for fællesskabet, der indeholder de strengeste krav til sikkerhed m.v. Derudover skal det være muligt for de enkelte medlemslande at eksperimentere med nationale bestemmelser, hvor EU-lovgivningen udgør et minimumsgrundlag. Økonomaforeningen er af den opfattelse, at forurenende stoffer og restprodukter er uønskede i fødevarer, og foreningen finder, at løsningen ikke er, at der fastsættes grænser, men at der derimod skal arbejdes for et forbud. Økonomaforeningen tilslutter sig Kommissionens forslag om, at færdigpakkede fødevarer i alle tilfælde skal mærkes med samtlige ingredienser, og at ingredienser med kendte allergener skal fremgå af mærkningen. Økonomaforeningen støtter Kommissionens initiativ til udarbejdelse af en ernæringspolitik og støtter Kommissionens hensigt med udarbejdelse af et særdirektiv til diætiske fødevarer. Økonomaforeningen foreslår, at funktionelle fødevarer bliver indeholdt i dette direktiv.

Forbrugerrådet ser sig ikke i stand til at kommentere alle områder i Hvidbogen på nuværende tidspunkt på grund af den korte høringsfrist. Forbrugerrådet finder, at der er tale om en visionær og ambitiøs hvidbog, der anlægger et meget bredt og helhedsorienteret syn på fødevaresikkerhed fra "jord til bord".

Forbrugerrådet har følgende specifikke kommentarer til hvidbogens kapitler:

Punkt 11: Forbrugerrådet finder, at den åbenhed, der allerede er opnået ved at offentliggøre videnskabelige udtalelse og kontrolrapporter, skal udvides til alle (andre) områder, som har med fødevaresikkerhed at gøre. Forbrugerrådet ser gerne, at "andre" ændres til alle.

Punkt 15: I EU's beslutningsproces skal (kan) der tages hensyn til andre berettigede faktorer, der er relevante for beskyttelsen. Forbrugerrådet ser gerne, at "kan" ændres til skal.

Punkt 18: Forbrugerrådet støtter ideen om, at "lovgivningen bør desuden indeholde en forpligtelse for alle aktører til at anmelde krisesituationer på fødevarerområdet og tilsikre at forbrugere og brancheorganisationer holdes behørigt orienteret". Forbrugerrådet ser gerne, at "bør" ændres til skal.

Kapitel 4: Den Europæiske Fødevaremyndighed tillægges afgørende betydning for genoprettelsen af forbrugernes tillid til fødevarer sikkerheden i EU. Forbrugerrådet deler kun i begrænset omfang denne holdning. Det er Forbrugerrådets opfattelse, at en væsentlig betingelse for at etablere og genoprette tilliden til fødevarer sikkerheden i EU er, at de enkelte medlemslande implementerer direktiverne og følger de fælles regler og dermed spiller en aktiv rolle i at bekæmpe, overvåge og kontrollere de forhold, der udgør en trussel mod fødevarer sikkerheden. Et misforhold på dette område, der resulterer i forskellige niveauer af forbrugerbeskyttelse samt varehandel på tværs af grænserne med meget forskellig grad af fødevarerforureninger (herunder zoonoser) er efter Forbrugerrådets opfattelse den største trussel mod denne tillid. En anden vigtig parameter er, at de lande, der i forvejen har en høj grad af forbrugerbeskyttelse på et givet område, sikres en mulighed for at "gå foran". Forbrugerrådet mener, at der konkret bør gives mulighed for handelsrestriktioner overfor lande, som ikke har opnået et tilstrækkeligt højt beskyttelsesniveau. Det er Forbrugerrådets opfattelse, at etablering af et fødevareragentur, som er den betegnelse Rådet foretrækker, kan være en gevinst. Rådet finder det afgørende, at de videnskabelige medarbejdere er uafhængige af politiske og økonomiske interesser, og at der sker en klar adskillelse mellem det videnskabelige og det politiske niveau (risikovurdering og risikohåndtering). Det er meget vigtigt, at medlemslandene fortsat sikres politisk indflydelse på beslutninger, grundlag og metoder, så kommende beslutninger reelt kan accepteres og gennemføres i de enkelte medlemslande.

Punkt 45: Forbrugerrådet anerkender vigtigheden af det videnskabelige grundlag for beslutninger, herunder udtalelser fra de videnskabelige komiteer. Det bør sikres, at de altid udgør grundlaget for den videre politiske proces.

Punkt 69: Forbrugerrådet bifalder strategien om udfasning af antibiotiske vækstfremmere i EU, og mener i øvrigt, at strategien bør udvides til at omfatte de beslutninger, som er vedtaget i Rådets resolution af 8. juni 1999 om antibiotikaresistens.

Punkt 71: Forbrugerrådet finder det vigtigt, at spørgsmål om dyrs velfærd integreres i fødevarerpolitikken i større udstrækning. Eftersom dyrenes generelle velfærd er af stor betydning for mange forbrugeres opfattelse af fødevarer kvaliteten, bør der efter Forbrugerrådets opfattelse ikke udelukkende tages hensyn til dyrs velfærd, som er af betydning for kvalitet og sikkerhed, men også til hensyn som udelukkende er til gavn for dyret selv. Ligeledes bør velfærdshensynet ikke begrænses til dyr, som er beregnet til konsum, men også dyr der producerer non-food produkter, som f.eks. får (uld).

Punkt 77: Forbrugerrådet finder, at de eksisterende mærkningsregler for aromastoffer bør forbedres, så det bl.a. klart fremgår, hvilken smag aromastoffer bidrager med, ligesom aromastoffer, der vides eller mistænkes for at fremkalde overfølsomhed, bør mærkes. Forbrugerrådet finder, at princippet om at friholde basisfødevarer for farvestoffer også bør gælde for aromastoffer.

Punkt 79: Forbrugerrådet finder, at bestråling bør begrænses anvendt til krydderurter og krydderier. Kontaminering og forurening bør forebygges med god hygiejnestyring og ikke lappeløsninger som bestråling.

Punkt 84: Forbrugerrådet finder det positivt, at der skal (bør) sættes tydelige frister, som ikke må overskrides, når Kommissionen udarbejder en ændring eller en afgørelse. Rådet ser gerne, at "bør" ændres til skal. Forbrugerrådet opfordrer til, at denne intention også gøres gældende i forbindelse med implementering af direktiver m.m. Det fremgår, at "man bør overveje at give større indsigt på alle stadier i lovgivningsprocessen" Dette finder Forbrugerrådet så vigtigt, at det bør fremstå som en klar hensigt, fremfor en "overvejelse". Denne øgede åbenhed bør også være gældende i forbindelse med forhandlinger efter komite-procedurer.

Punkt 100: Forbrugerrådet støtter, at 25%-reglen ophæves. Forbrugerrådet finder det vigtigt med en tilkendegivelse af, hvorvidt denne helt ophæves eller nedsættes til en lavere sats. Forbrugerrådet mener, at den bør fastsættes så lavt som muligt. Forbrugerrådet støtter en obligatorisk angivelse af ingredienser, som er kendte allergener og finder, at listen over disse allergener, bør udarbejdes i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Forbrugerrådet savner et forslag om en procentvis angivelse af fødevaringredienser. Forbrugerne sikres først fuld information om fødevarerne, når samtlige ingredienser deklarerer med deres procentvise andel af det pågældende produkt.

Punkt 101: Forbrugerrådet støtter, at Kommissionen opretholder forbuddet mod anvendelse af sundhedsanprisninger, og Rådet er betænkelig ved Kommissionens overvejelser om at indføre særlige bestemmelser vedr. "funktionelle påstande". Rådet finder, at funktionelle anprisninger er nyttesløse, og at de i bedste fald kan skabe forvirring om produktets egenskaber og i værste fald kan være direkte vildledende og påvirke kostindtaget i en negativ retning samt forplumre ernæringsoplysningen. Forbrugerrådet ønsker, at Kommissionen udarbejder forslag om en obligatorisk næringsstofdeklaration, da en sådan vil være langt mere informativ for forbrugerne end såvel sundheds- som funktionelle anprisninger.

Punkt 103: Forbrugerrådet finder, at det er et skråplan at begynde at oplyse om, hvad der ikke er i maden. Et mærke på maden, hvor der står genfrit, antyder, at andre varer ikke er fri for gensplejsning, hvilket jo vil være vildledning og unfair overfor konkurrenter, som fortsat fremstiller almindelige fødevarer uden anvendelse af gensplejsning. Forbrugerrådet begrundet yderligere holdningen med, at udgifterne til at holde de gensplejse og de normale fødevarer og foderstoffer adskilt og indføre et mærkningssystem vil blive lagt oven i prisen for sådanne varer, og dermed kommer forbrugerne til at betale for fødevarerindustriens interesse i at indføre gensplejsning i produktionen. Forbrugerrådet ønsker en tydelig mærkningsordning, der angiver, hvis der er anvendt gensplejsning i fødevarerproduktionen, og ikke en ordning om mærkning af fødevarer, der ikke indeholder genetisk modificerede organismer. Dette vil sikre forbrugerne muligheden for at fravælge uden at skulle betale omkostningerne for landbrugets og fødevarerindustriens interesse for gensplejede fødevarer.

Punkt 105: Forbrugerrådet er stærkt kritisk overfor Kommissionens forslag om udarbejdelse af krav til en række diætetiske fødevarer. Forbrugerrådet er bl.a. imod, at der udarbejdes et særdirektiv om fødevarer, der skal dække behov, som opstår på grund af intens brug af musklerne. Et sådant direktiv vil blot give mulighed for (sundheds-)anprisning af en række produkter, som er af langt større kommerciel interesse end egentlig forbrugerinteresse. Forbrugerrådet er imod, at Kommissionen udfærdiger en rapport om fødevarer til personer, der lider af diabetes, idet det er kosten som helhed, der er afgørende for diabetesbehandlingen snarere end enkeltstående produkter. Forbrugerrådet finder, at en obligatorisk næringsdeklaration er overordentlig vigtig for muligheden af en optimal sammensætning af en sådan kost. Forbrugerrådet opfordrer endvidere til i forhandlingerne om kosttilskud og berigede levnedsmidler at fastholde den restriktive danske holdning på disse områder.

Mejeriforeningen finder, at de områder, som forventes at indgå i hvidbogen, alle er vigtige for at sikre fødevarerens sikkerheden. Endvidere finder man, at etableringen af et EU-fødevareragentur kan være en god idé, navnlig set i lyset af den store eksport og samhandel med andre lande, som Danmark har.

Fødevarerindustrien i Dansk Industri kan fuldt ud tilslutte sig, at der som opfølgning på Kommissionens Grøn bog fra 1997 gennemføres en horisontal og sammenhængende fødevarerlovgivning i EU omfattende blandt andet de emner, som hvidbogen forventes at indeholde forslag til. I den forbindelse lægges der særlig vægt på spørgsmålene vedrørende risikovurdering og -styring (lovgivning og kontrol) i fødevarerlovningen. Fødevarerindustrien kan støtte, at der arbejdes videre på at få etableret et uafhængigt europæisk fødevareragentur.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Hvidbogen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. De afledte konsekvenser vil først kunne vurderes endeligt, når de konkrete lovgivningsforslag efterfølgende forelægges Rådet

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Hvidbogen har i sig selv ingen samfundsøkonomiske konsekvenser. De afledte konsekvenser af hvidbogen vil først kunne vurderes endeligt, når de konkrete lovgivningsforslag efterfølgende forelægges Rådet.

Det forventes, at hvidbogens tiltag vil hæve beskyttelsesniveauet.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Europaudvalget er tidligere orienteret om indholdet af hvidbogen den 21. januar 2000 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (Landbrug) den 24.-25. januar 2000, jf. aktuelt notat af den 13. januar 2000.

2. Forberedelse af Det ekstraordinære Råd i Lissabon den 23.-24. marts 2000

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

Til brug for DER i Lissabon har det portugisiske formandskab udarbejdet et refleksionspapir med titlen "Beskæftigelse, økonomiske reformer og social samhørighed - på vej mod et Europa præget af innovation og viden".

Formandskabets oplæg har som omdrejningspunkt, at udviklingen af et innovations- og vidensbaseret samfund skal ske på en socialt afbalanceret og ansvarlig måde.

For at det kan ske er det formandskabets opfattelse, at der skal udarbejdes en ny samlet strategi for de næste 10 år. EU skal gøres til et dynamisk og konkurrencedygtigt økonomisk område, der bygger på innovation og viden, og som fremmer beskæftigelse og social samhørighed.

Med hensyn til de processuelle spørgsmål fokuserer formandskabets refleksionspapir på at forenkle og styrke de eksisterende procedurer. Der skal ikke introduceres nye procedurer.

Særligt f.s.v.a. udvikling af et innovations- og vidensbaseret samfund indeholder oplægget en række konkrete anbefalinger: Tilskyndelse til innovation i produkter og tjenesteydelser med mere vidensindhold, fremskynde udbredelse af informationsteknologi (IT), forbedre arbejdstagernes kvalifikationer i forbindelse med IT, sprede IT til hele undervisningssystemet, modernisere den offentlige sektor gennem øget anvendelse af IT, styrke det europæiske F&U-net,

udvikle industrier med stort IT-indhold, udvikle softwareinstrumenter til kommunikation og produktion af viden samt fremskynde oprettelsen af europæiske bredbåndstelekomunikationsnet.

DER/Lissabon skal vurdere mål og retningslinier for den handlingsplan, Kommissionen fik i opdrag at udarbejde vedr. et elektronisk Europa på DER/Helsingfors

Hvad angår oprettelse af et vidensbaseret samfund finder formandskabet endvidere, at DER/Lissabon bør fremme fastlæggelse af uddannelsespolitikernes bidrag til beskæftigelsespolitikken, udvikling af et videnskabs- og teknologiområde, der er åbent udadtil, samt øget mobilitet blandt studerende og lærere. DER/Lissabon skal endvidere fastlægge de europæiske mål på mellemlang sigt på forskningsområdet.

Hvad angår økonomiske reformer foreslår formandskabet bl.a., at DER/Lissabon skal vedtage en styrket samordningsmetode samt udstikke retningslinier for et europæisk charter for mikro-virksomheder.

På det arbejdsmarkedspolitiske område lægger formandskabet op til, at DER/Lissabon skal fastlægge en midtvejsvurdering af Luxembourg-processen, hvor hovedvægten bør omfatte effektivisering af de aktive arbejdsmarkedspolitikker hvad angår beskæftigelsesegnethed, større synergi mellem tilpasningsevne og uddannelse, øget beskæftigelse inden for servicesektoren samt mere lige muligheder for mænd og kvinder.

Formandskabet lægger endvidere vægt på at det videre arbejde skal udformes under hensyn til de forskelle, der historisk har været i graden af samordning på de enkelte samarbejdsområder. Samtidig lægger formandskabet op til at anmode Kommissionen om at fremlægge forslag til en mekanisme, der kan sikre overvågning af de igangsatte initiativer og deres konsekvens for vækst og beskæftigelse.

I formandskabets optik kræver udviklingen af en samlet vækst- og beskæftigelsesstrategi bedre samordning mellem den makroøkonomiske politik, strukturpolitikken og beskæftigelsespolitikken. Her lægger formandskabet op til en yderligere styrkelse af de overordnede økonomiske retningslinier. Også konkret lægger formandskabet op til en styrkelse af samordningen af de økonomiske politikker, herunder finanspolitikken, samt af den løbende overvågning af de nationale budgetpolitikker.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

-

Der er ikke tale om konkrete forslag fra Kommissionen, som derfor ikke har vurderet forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3. Høring

Refleksionspapiret har været sendt i høring af Arbejdsministeriet. Der henvises til aktuelt notat vedrørende rådsmødet (arbejds- og socialministre) den 13. marts 2000.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Behandlingen af refleksionspapiret til DER på indre markeds-rådsmødet har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. De lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser vil først kunne vurderes i forbindelse med vedtagelse af konklusioner og eventuelle konkrete forslag på DER.

Det bemærkes, at refleksionspapiret ikke i sig selv har finansielle konsekvenser.

5. Samfundsøkonomiske konsekvenser

-

Drøftelse og eventuelle konklusioner på rådsmødet forventes ikke i sig selv at få samfundsøkonomiske konsekvenser. De samfundsøkonomiske konsekvenser afhænger af, hvordan der følges op på anbefalingerne fra DER i Lissabon.

6. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

3. Formandskabets udspil til rådskonklusioner vedr. økonomiske strukturreformer - Indre Markedsaspekterne

Nyt notat

Resumé

På det Europæiske Råds møde i Cardiff i juni 1998 blev det bl.a. besluttet, at der skal ske en overvågning af medlemsstaternes og fællesskabets makroøkonomiske, beskæftigelsesmæssige og strukturelle tilstand. Konkret skal hver medlemsstat årligt udarbejde en rapport om hvordan produkt- og kapitalmarkederne fungerer på nationalt niveau. Kommissionen skal udarbejde en rapport på fællesskabsniveau.

Rådet (Indre Marked) og ECOFIN analyserer Kommissionens og medlemsstaternes rapporter bl.a. for at komme med anbefalinger til de brede økonomiske retningslinier.

I formandskabets udkast til konklusioner opfordres Kommissionen til:

- senest til juni 2001 at fremlægge et nyt koordineret og integreret initiativ om forenkling og forbedring af lovgivning,
- at udvikle en politik for vurdering af produkters overensstemmelse med relevant lovgivning,

- i samarbejde med medlemsstaterne at forbedre kvaliteten af eksisterende statistikker for systematisk at følge servicesektorens udviklingen,

- at sætte særligt fokus på spørgsmål relateret til immateriel rettigheder kræver særlig fokus, herunder opbygge et effektivt fællesskabspatent, der bør baseres på eksisterende nationale og europæiske strukturer,

- at der bør opbygges et stort og fleksibelt marked for risikovillig kapital, især for at sikre små og mellemstore virksomheders adgang til risikovillig kapital. Kommissionen bør lave en analyse af hvordan eksisterende finansielle instrumenter (fx Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske InvesteringsFond) bidrager til opbygningen af venturekapital markeder i Europa.

Rådet bekræfter at et velfungerende Indre Marked må baseres på et højt niveau for forbrugertillid samt adgang til pålidelig information.

Formandskabets udkast til konklusioner har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

På det Europæiske Råds møde i Cardiff i juni 1998 blev det bl.a. besluttet, at der skal ske en overvågning af medlemsstaternes og fællesskabets makroøkonomiske, beskæftigelsesmæssige og strukturelle tilstand. Konkret udmønter dette sig i, at hver medlemsstat en gang om året skal udarbejde en rapport om hvordan produkt- og kapitalmarkederne fungerer på nationalt niveau. Kommissionen skal udarbejde en rapport på et højt niveau; fællesskabsniveau.

Rådet (Indre Marked) og ECOFIN analyserer Kommissionens og medlemsstaternes rapporter med henblik på at komme med anbefalinger til de brede økonomiske retningslinier og til det ekstraordinære topmøde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000. for så vidt angår medlemsstaternes og fællesskabets strukturelle tilstand.

I udkast til Rådets (Indre Marked) konklusioner ønsker man at sikre optimal koordination mellem de eksisterende initiativer - BEST, SLIM og Testpanelerne. Desuden opfordres Kommissionen til senest juni 2001 at fremlægge et nyt koordineret og integreret initiativ som særligt bør analysere synergieffekterne ved national og fællesskabslovgivning.

-
Kommissionen opfordres ligeledes til at udvikle en generel politik for vurdering af produkter overensstemmelse med relevant lovgivning. Rådet (Indre Marked) understreger også, at de senest vedtagne rådsresolutioner om standardisering og gensidig anerkendelse skal implementeres hurtigst muligt.

Rådet (Indre Marked) anerkender vigtigheden af at modernisere konkurrencepolitikken, herunder stram og ensartet anvendelse af traktaten. Rådet (Indre Marked) anerkender de mange lovgivningsinitiativer medlemsstaterne har taget på dette område. Rådet vil ligeledes fortsætte med at overvåge liberaliseringen af offentlige forsyningstjenester. Særligt vil der være fokus på færdiggørelse og adgang til netværk samt gænseskræddende forbindelser og myndighedernes rolle.

Rådet (Indre Marked) bekræfter indsatsen og viljen til at afskaffe konkurrenceforvridninger forårsaget af statsstøtte. Rådet (Indre Marked) understreger at støtte bør orienteres mod horisontale formål som fx miljøbeskyttelse, innovation, forskning og udvikling samt regional udvikling.

Rådet (Indre Marked) opfordrer Kommissionen til uden yderligere tøven at fremlægge den længe ventede lovgivningspakke om offentlig udbud.

For så vidt angår servicesektoren anmodes Kommissionen om i samarbejde med medlemsstaterne at forbedre kvaliteten af eksisterende statistikker for systematisk at følge udviklingen i denne sektor. Herunder understreges det også, at Rådet prioriterer implementering af Handlingsplanen for Finansielle serviceydelser højt. Desuden anser Rådet det for centralt, at hindringer for små og mellemstore virksomheders adgang til risikovillig kapital af skaffes for at fremme beskæftigelsen og innovationen i virksomhederne.

Rådet bekræfter, at der bør opbygges et stort og fleksibelt marked for risikovillig kapital, især for at sikre små og mellemstore virksomheders adgang til risikovillig kapital, herunder især kapital til at starte egen virksomhed. Rådet opfordrer derfor Kommissionen til at analysere, hvordan eksisterende finansielle instrumenter (fx Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske InvesteringsFond) bidrager til opbygningen af venturekapital markeder i Europa.

Rådet (Indre Marked) bekræfter, at det er nødvendigt at styrke rammerne for innovation, forskning og udvikling i EU. Rådet (Indre Marked) mener, at spørgsmål relateret til immateriel rettighed kræver særlig fokus. Herunder fremhæver Rådet, at det må have prioritet at opbygge et effektivt og konkurrencedygtigt fællesskabspatent, der bør baseres på eksisterende nationale og europæiske strukturer.

Rådet bekræfter at et velfungerende Indre Marked må baseres på et højt niveau for forbrugertillid samt adgang til pålidelig information. Herunder understreger Rådet, at det er vigtigt, at der foretages konsultation af alle relevante interessenter (herunder forbrugerne) i forbindelse med udviklingen af retningslinier for produkter.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Konklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3. Gældende dansk ret

Konklusionerne berører ikke umiddelbart dansk ret.

4. Høring

Udkast til konklusioner har været i høring i specialudvalget for tekniske handelshindringer, der blandt andet består af følgende medlemmer: Det Danske Handelskammer, Dansk Standard, Dansk Industri, Dansk Handel & Service, Elektronikindustrien, Forbrugerrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Metalarbejderforbund, FTF, Akademikernes Centralorganisation og Ledernes Hovedorganisation.

Dansk Industri har tilkendegivet, at der burde fastsættes klare mål for reduktionen af statsstøtten. DI foreslog, at det blev inkluderet, at den årlige reduktion af statsstøtten burde være 10%.

Forbrugerrådet finder, at afsnittet om gensidig anerkendelse er godt og støttes under forudsætning af, at hensynet til beskyttelsen af forbrugerne i tilfælde, hvor der i medlemsstater findes regler om højere forbrugerbeskyttelse, miljø mv. ikke tilsidesættes. Desuden mener Forbrugerrådet, at offentligt udbud også skal kunne anvendes som redskab i forbindelse med andre sektorpolitikker (grønne, sociale, etiske krav til leverandører). Endelig finder Forbrugerrådet, at der på EU-niveau må sikres forhold der muliggør og motiverer til mest muligt relevant mærkning og information.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen umiddelbare lovgivnings- eller statsfinansielle konsekvenser.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen umiddelbare samfundsøkonomiske konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget.

4. Evaluering af SLIM-projektet

-
Revideret notat

-
Resumé

-
Formålet med SLIM-projektet er at forenkle de eksisterende EU-regler. Kommissionen har netop afgivet en evalueringsrapport om SLIM-projektet. Rapporten skal drøftes på Rådsmødet den 16. marts 2000.

Delegationer fra Danmark, Holland, Storbritannien og Østrig lavede i efteråret 1999 et arbejdspapir, med konkrete anbefalinger til forbedring af SLIM-projektet. Kommissionens evalueringsrapport bygger i vidt omfang på disse anbefalinger.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen lancerede i maj 1996 et pilotprojekt for at forenkle de eksisterende EU-regler. Projektet kaldes SLIM (Simpler Legislation in the Internal Market). Formålet med projektet er at forenkle de eksisterende EU-regler. De tre første runder er afsluttet og en fjerde runde er i gang. Siden 1996 er 14 sektorer/områder blevet undersøgt for at finde forslag til forenklinger.

En del medlemslande - heriblandt Danmark - har kritiseret, at SLIM arbejdet ikke har givet nævneværdige resultater. Medlemslandene har derfor anbefalet Kommissionen at evaluere projektet med henblik på forslag til forbedringer.

Kommissionen har netop evalueret SLIM-projektet og fremlægger en rapport til diskussion på Rådsmødet for Indre Marked den 16. marts 2000.

Delegationer fra Danmark, Holland og Storbritannien lavede i foråret 1999 nationale evalueringer og på den baggrund et fælles arbejdsrapport til Kommissionen. Som opfølgning på det fælles arbejdsrapport lavede delegationer fra Danmark, Holland, Storbritannien og Østrig i efteråret 1999 en opfølgning med konkrete anbefalinger til forbedring af SLIM-projektet. Kommissionens evaluerings-rapport indeholder i store træk alle anbefalinger fra delegationernes arbejdsrapport.

-

SLIM's mål

Det overordnede mål med SLIM er at effektivisere det indre markeds virkemåde ved at afdække metoder til forenkling og forbedring af den relevante lovgivning. SLIM henstillingerne skal samtidig være med til at værne om de centrale dele af den gældende fællesskabsret og sikre et højt sikkerhedsniveau for forbrugerne og miljøet.

Kommissionen vil:

- udarbejde en entydig definition af SLIM's overordnede mål, der skal indgå i et nyt sæt retningslinjer.
- entydigt fastlægge hver enkelt gruppes opgaver i arbejdsdokumentet for den pågældende SLIM-fase.

Udvælgelse af lovgivningsområder med henblik på forenkling

Når nye områder/sektorer foreslås at indgå i SLIM, skal det:

- begrundes, hvorfor området/sektoren skal indgå i SLIM, herunder hvilke problemer og fordele der i givet fald vil være forbundet med en forenkling.
- begrundes, hvilke aspekter i lovgivningen, der er forbundet med uforholdsmæssigt store administrative byrder/omkostninger, og hvordan disse eventuelt kan reduceres mærkbart.

SLIM-grupperne

For at sørge for bedre koordinering og større gennemsigtighed i de enkelte gruppers arbejde vil Kommissionen nedsætte et underudvalg af Det Rådgivende Udvalg for Det Indre Marked.

Underudvalget skal bl.a.:

- hjælpe Kommissionen med at udvælge områder/sektorer, der skal indgå i SLIM og fungere som et forum for drøftelse af hver enkelt gruppes forenklingsmål.
- tage mod referater af gruppemøder og foretage høringer af statusrapporter fra grupperne.
- sikre bedre forbindelse mellem grupperne.
- være repræsenteret i de enkelte arbejdsgrupper og fungere som kontaktperson til underudvalget.

For at sikre en bedre opfølgning af arbejdsgruppernes henstillinger vil Kommissionen desuden en gang om året offentliggøre et arbejdsdokument, der udelukkende fokuserer på opfølgningen af SLIM-rapporter og redegør for status på de enkelte områder/sektorer, der har indgået i SLIM-arbejdet.

For at sikre større gennemsigtighed vil Kommissionen offentliggøre løbende "flash-rapporter" om SLIM-gruppernes arbejde og give målrettet information til de mest berørte parter.

Gennemførelse af indstillingerne

Kommissionen har gjort status for gennemførelsen af de hidtidige henstillinger fra SLIM-grupperne. Det fremgår, at der for de 11 sektorer, der indgik i fase 1 til 3, er fremsat forslag til Rådets og Parlamentets lovgivning i 6 tilfælde. Der gik gennemsnitligt 11 måneder mellem SLIM-rapporten og Kommissionens forslag. Analysen viser desuden, at der herefter går lang tid, før eventuelle regelændringer bliver vedtaget.

Derfor vil Kommissionen benytte sin initiativret til at foretage en sortering af de SLIM-projekter, der igangsættes, så der kun udvælges områder, der virkelig trænger til forenkling, og hvor der kan fremsættes forenklingsforslag inden for rimelig tid (dvs. ca. 6 måneder).

SLIM og forenkling på nationalt plan

Kommissionen anfører i evalueringsrapporten, at hovedparten af de regler, der regulerer erhvervslivet, udstedes nationalt i medlemslandene. Kommissionen ønsker derfor også at inddrage denne dimension ved at lade medlemsstaterne gøre rede for mulighederne for at gennemføre nationale forenklinger i tilknytning til de udvalgte SLIM-projekter. Kommissionen anfører, at det ideelle vil være, hvis der udarbejdes mindst én national rapport for hver udvalgt sektor.

Desuden anbefaler Kommissionen, at medlemsstaterne jævnligt redegør for deres programmer for regelforenkling i Det Rådgivende Udvalg for Det Indre Marked, samt at også Rådet af og til drøfter nationale forenklingsprogrammer.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

SLIM-arbejdsgrupperne fremsætter alene henstillinger. En vurdering af forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincipperne foretages, når henstillingerne på et senere tidspunkt omsættes til konkrete forslag til direktivændringer.

3. Gældende dansk ret

EU-direktiverne, der indgår i forenklingsarbejdet, er implementeret i dansk lovgivning både gennem love og bekendtgørelser.

4. Høring

Kommissionens evalueringsrapport er den 25. februar 2000 sendt i høring i specialudvalget for tekniske handelshindringer samt hos de myndigheder, der har været involveret i SLIM-projektet. Høringsfrist er fastsat til onsdag d. 1. marts 2000. Resultatet af høringen vil blive inddraget i forbindelse med forelæggelsen for Folketingets Europaudvalg.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

SLIM-projektet har i sig selv ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser, men anbefalingerne kan resultere i forslag til direktivændringer og dermed eventuelle lovforslag.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

SLIM-projektets formål er at forenkle lovgivningen for det indre marked. Den forenklede lovgivning skal lette virksomhedernes administrative byrder og dermed bidrage til at styrke erhvervslivets konkurrenceevne og evne til at skabe beskæftigelse. De samfundsmæssige konsekvenser forventes således at være positive.

7. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

SLIM-projektet har være forelagt i Europaudvalget den 21. oktober 1996, den 22. november 1996, den 7. marts 1997, den 16. maj 1997, den 21. november 1997, den 27. marts 1998 og den 15. maj 1998, den 6. november 1998, den 19. februar 1999, den 21. juni 1999, den 28. oktober 1999 og den 7. december 1999 til orientering. Udvalget har modtaget aktuelle notater oversendt henholdsvis den 11. oktober 1996, den 15. november 1996, den 28. februar 1997, den 9. maj 1997, den 14. november 1997, den 20. marts 1998, den 7. maj 1998, den 30. oktober 1998, den 12. februar 1999, den 14. juni 1999, den 21. oktober 1999 og den 30. november 1999.

5. eEurope - et informationssamfund for alle - Meddelelse om Kommissionens initiativ op til Det Europæiske Råds ekstraordinære møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000, KOM(99)687

Nyt notat

Resumé

Notatet redegør for indholdet af KOM(99)687, som er Kommissionens meddelelse om eEurope - et informationssamfund for alle.

Initiativet har tre centrale mål for at gøre Europa og dets borgere klar til informationssamfundet:

- Alle borgere, hjem og skoler, hver eneste virksomhed og forvaltning skal med ind i den digitale tidsalder og kobles til nettet.
- Europa skal kunne sin digitale ABC og skal støttes heri af en iværksætterkultur, der er klar til at skyde penge i udviklingen af nye idéer.
- Hele processen skal virke socialt integrerende, underbygge forbrugernes tillid og styrke den sociale sammenhængskraft.

Baggrunden for meddelelsen er, at Kommissionen vil sikre, at EU kan udnytte de økonomiske og samfundsmæssige værdier, der ligger i frembruddet af en ny verdensøkonomi baseret på informationssamfundets regler. Ifølge Kommissionen får EU ikke udnyttet disse muligheder, fordi EU bevæger sig for langsomt ind i den digitale tidsalder.

Meddelelsen foreslår at igangsætte tiltag, der fremskynder EU's beherskelse af den digitale teknologi. Disse skal bygge på EU's stærke sider, bl.a. den førende position indenfor mobilkommunikation, så Europa kan blive førende i udviklingen frem mod en "trådløs Internet og kommunikationsverden".

Kommissionen vil bygge videre på teleliberaliseringen, rammerne for e-handel samt støtten til indholdsindustrien og til forskningen. Målet er, at alle borgere, skoler, og virksomheder hurtigst muligt skal på nettet. eEurope foreslår tiltag på 10 fokusområder i perioden 2000-2004.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 8. december 1999 udsendt en meddelelse ved navn "eEurope - et informationssamfund for alle".

Initiativet vil blive diskuteret på det ekstraordinære topmøde om beskæftigelse, økonomisk reform og social samhørighed (Towards a Europe of Innovation and Knowledge) i Lissabon den 23.-24. marts 2000. Der skal færdiggøres en handlingsplan inden juni 2000.

Forinden det ekstraordinære topmøde den 23.-24. marts forventes Kommissionen at vedtage en "Progress report" den 8. marts, der forventes præsenteret ved rådsmøde (Indre Marked) den 16. marts 2000. Det forventes, at Kommissionen vil vedtage et forslag til handlingsplan i slutningen af maj med henblik på vedtagelse på topmødet i Lissabon i juni 2000.

Baggrunden for meddelelsen er, at Kommissionen vil sikre, at EU kan udnytte de økonomiske og samfundsmæssige værdier, der ligger i frembruddet af en ny verdensøkonomi baseret på informationssamfundets regler. EU bevæger sig ikke hurtigt nok, og meddelelsen lægger op til at igangsætte tiltag, der udbygger og styrker EU's beherskelse af den digitale teknologi.

Disse skal bygge på EU's stærke sider, ikke mindst EU's førende position indenfor mobilkommunikation, så Europa kan blive førende i udviklingen frem mod en "trådløs Internet og kommunikationsverden".

Meddelelsens formål er at få Kommissionen og de enkelte medlemsstater til at sætte tempoet op med hensyn til at få alle europæerne "på Internettet" og sikre, at EU bevarer en global konkurrenceevne og dermed kan høste fordelene af informationssamfundets udvikling. Kommissionen henviser i sin meddelelse til, at ny teknologi kan drive væksten, og at et samfund med adgang til Internettet skaber nye former for beskæftigelse. Det skal ske på en måde, så alle kommer med, og samfundene ikke deles.

Meddelelsen opstiller tre centrale mål:

- Alle borgere, hjem og skoler, hver eneste virksomhed og forvaltning skal med ind i den digitale tidsalder og kobles til nettet.
- Europa skal kunne sin digitale ABC og skal støttes heri af en iværksætterkultur, der er klar til at skyde penge i udviklingen af nye idéer.
- Hele processen skal virke socialt integrerende, underbygge forbrugernes tillid og styrke den sociale sammenhængskraft.

Under disse 3 mål foreslår Kommissionen følgende 10 fokusområder til gennemførelse af de opstillede mål og midler:

1. Unge europæere og den digitale tidsalder. Uddannelsessystemet skal tilpasses, så den europæiske skoleelev inden udgangen af år 2002 har højhastighedsadgang til Internet og multimedieressourcer i deres klasseværelse. Lærere og elever skal have mulighed for at få udbytte af den nye teknologi og skal beherske brugen af den.

2. Billigere adgang til Internettet. Adgang til Internettet skal gøres billigere og skal tilbydes brugerne på ikke-diskriminerende vilkår uden at blive bundtet med andre ydelser. Alle operatører skal have mulighed for at udbyde tjenester baseret på det liberaliserede telekommunikationsmarked. Kommissionen vil støtte udviklingen, bl.a. gennem initiativerne i forbindelse med det såkaldte 1999-telecom review, der over de næste 2-3 år vil resultere i en gennemgribende revision af EU-reguleringen på teleområdet. Sigtet er bl.a. overalt i EU at bryde monopolet på adgangen til abonnentnettet. Dette skal bl.a. sikres ved at fremme trådløse multimediesystemer.

3. Fremskyndet e-handel. E-handlen i Europa ligger et godt stykke under USA. Kommissionen ønsker især at fremme små og mellemstore virksomheders anvendelse af informationsteknologien, så de får hele EU som hjemmemarked. Dette skal sikres dels ved hurtigt at gennemføre de resterende e-handelsrelevante direktiver og dels ved at lade det offentlige vise vejen med anvendelse af elektroniske midler i forbindelse med indkøb og kontrakter. Kommissionen omtaler betydningen af at opbygge tillid hos forbrugerne og tilskynder til selvregulering, så f.eks. forbrugerklagemål kan afgøres over nettet. Tidsfristen for iværksættelsen af disse initiativer er ved udgangen af år 2000.

4. Hurtigt Internet for forskere og studerende. Forskelle mellem EU-landes grad af netforbundethed skal udjævnes. Den eksisterende Internet-infrastruktur skal opgraderes, så undervisnings- og forskningsmiljøer i alle EU-lande får den bedst og hurtigst mulige internetadgang. Dermed skal virtuelle universiteter og institutter opstå. Inden udgangen af 2001 bør hvert land have mindst ét universitet med kapacitet til multimediekommunikation.

5. Sikker elektronisk adgang via smartkort. Kommissionens meddelelse fremhæver smartkort/borgerkort som en afgørende teknologi for udviklingen af det europæiske informationssamfund. Kommissionen beskriver et smartkort som et simpelt kort, der giver adgang til sundhedstjenester, elektronisk betaling, mobilt Internet, offentlig transport, betalings-tv og mange andre faciliteter. Kommissionen ønsker, at der hurtigt opnås en europæisk enighed om standarder for smartkort og smartkortinfrastrukturen på tværs af en lang række sektorer. Erhvervsliv og myndigheder må indgå i et tæt samarbejde i udviklingen af smartkort.

6. Risikokapital til højteknologiske SMV'er. Kommissionen vil skabe bedre betingelser for en kommerciel udvikling og finansiering af ideer i EU. Barriererne for risikokapital skal fjernes, og på topmødet i marts lægges der op til en revision af EU's politikker. Det skal gøres lettere at rejse kapital, herunder at indgå partnerskaber mellem offentlige og private virksomheder. Kommissionen vil tredoble startkapitalinvesteringer i EU inden 2003, og kontaktfladen mellem leverandører af risikokapital og iværksættere skal forbedres.

7. e-Deltagelse for handicappede. Den digitale udvikling giver muligheder for at overvinde hindringer, som handicappede støder på, og dette vil Kommissionen udnytte. Derfor skal der etableres regulatoriske rammer, som sikrer, at alle har lige adgang til informationssamfundet i alle EU-lande. De offentlige netsteder skal fungere som foregangsbilleder og udformes, så de er tilgængelige for handicappede. På sigt skal et universelt design fremmes.

8. Sundhedssektoren på nettet. Kommissionen vil sikre en effektiv sundhedspleje af høj kvalitet ved at indføre fuldt integrerede interoperable sundhedssystemer. Der skal samarbejdes om forskning, og fælleseuropæiske elektroniske medicinske biblioteker skal opbygges. Et øget samspil på tværs af markeder og lande skal fremme innovationen, og "bedste praksis" analyser skal fremme kvaliteten i overvågning af sygdomme og forbindelser mellem sundhedsinstitutioner.

9. Intelligent transport. Transportmængden stiger i EU, og Kommissionen vil bruge digital teknologi for vejtrafikken - til lands og i luften - til at øge transportsikkerheden og forbedre kvaliteten i den offentlige transport i storbyerne. Desuden skal alarmtjenesten 112 gøres tilgængelig på flere sprog i Europa, og rejseinformations- og planlægningssystemer skal afhjælpe trafikpropper. Inden 2002 bør alle nye biler, der sælges i Europa, være udstyret med mere effektive, aktivt sikkerhedsfremmende systemer.

10. Det offentlige på nettet. Kommissionen vil sikre borgerne åbenhed og transparens i beslutningsprocessen i EU. Derfor skal der skabes nem elektronisk adgang til retlige, kulturelle, miljømæssige og administrative oplysninger. Nettet skal også anvendes til offentlige høringer. Kommunikationen med borgerne skal gøres tovejs.

2. Nærheds- og proportionalitet

-

Kommissionen behandler i sin meddelelse ikke aspekter af principperne om nærhed og proportionalitet. Meddelelsen påvirker ikke i sig selv de to principper, da der blot er tale om et politisk initiativ. Meddelelsen foranlediger i sig selv ej heller selvstændige reguleringstiltag, der vil kunne påvirke de to principper.

-

3. Påvirkning af gældende regulering

Meddelelsen i sig selv har ingen konsekvenser for den gældende regulering. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt konkret at vurdere, i hvilket omfang en udmøntning af initiativerne i fokusområderne kan få indflydelse på dansk lovgivning.

4. Høring

Meddelelsen er sendt i skriftlig høring den 26. januar 2000, og behandlet i specialudvalgene for IT og Telekommunikation samt Tekniske Handelshindringer den 21. februar 2000.

Der er indkommet bemærkninger og høringssvar fra Telekommunikationsindustrien (TI), Tele Danmark, Mobilix, Danske Dagblades Forening (DDF), Dansk Dataforening, IT Industrien i Danmark (ITEK), Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening (KL), Lægemiddelindustriforeningen, Danmarks Apotekerforening, MEGROS (Foreningen af medicingrossister), Dansk Handel & Service, Brancheorganisationen ForbrugerElektronik (BFE), Dansk Journalistforbund, De Samvirkende Invalide organisationer (DSI), Hjælpemiddelinstittet, Det Centrale Handicapråd, , HK Danmark, Landsorganisationen i Danmark (LO) og Statsansattes Kartel (STK).

Der var ingen bemærkninger fra Telekommunikationsindustrien (TI), MEGROS (Foreningen af medicingrossister) og Danmarks Apotekerforening.

Generelle bemærkninger:

Der er blandt de hørte generelt støtte til Kommissionens overordnede mål.

Der er i stor udstrækning enighed om, at Kommissionens initiativer ligger i god tråd med den danske IT-politik, herunder den IT- og telepolitiske redegørelse, der i december 1999 blev afgivet til Folketinget. Dansk Handel & Service opfordrer dog regeringen til at tage yderligere skridt end de af Kommissionen påpegede, så Danmarks rolle som foregangsland kan sikres.

Tele Danmark finder, at meddelelsens fokusering på de forskellige områder slører fokus på de centrale områder for realisering af eEurope, nemlig øgede investeringer i bredbåndsaccess og fremme af e-handel samt en fremtidsorienteret fælles EU-regulering, der i videst omfang tilgodeser denne udvikling. Tele Danmark finder desuden, at en langsigtet og robust måde at sikre adgang til bredbånd for alle på vil være at skabe et godt investeringsklima, og gøre det attraktivt blandt teleoperatører og andre udbydere at foretage de påkrævede massive investeringer.

-

Danske Dagblades Forening finder det afgørende, at indholdsproduktion ikke kun fremmes gennem støtteordninger, udviklingsprojekter m.v., men at der findes helt grundlæggende vækstbetingelser for SMV-er på udgivelsesområdet. Foreningen ser derfor gerne et særskilt initiativ omkring udviklingen af den europæiske indholdsindustri som en afgørende vækstfaktor i den nye økonomi.

-

Kommunernes Landsforening finder, at det er et generelt problem, at flere af initiativerne er delvist overlappende med nationale beslutninger, og det er vigtigt - i det omfang, der er forskelle i indhold, deadlines og omkostninger mellem nationale beslutninger og meddelelsens indhold - at der ikke sker en glidning i målene for de danske kommuner, og at dette drøftes med henblik på en afklaring.

-

Dansk Journalistforbund finder det væsentligt at understrege behovet for efter- og videreuddannelse for alle borgere. Endvidere finder forbundet, at det bør sikres, at implementeringen ikke fører til begrænsninger i ytrings- og informationsfriheden. Forbundet finder, at overalt, hvor der fastsættes EU-regler, bør der fastsættes minimumskrav, som vægter hensynet til informationsfriheden højere end hensynet til markedskræft er. Forbundet finder, at risikoen for manipulation via elektronisk informationsvirksomhed bør tages alvorligt, hvorfor tiltag med digital signatur er relevante, ligesom det er nødvendigt at fastholde den ophavsretlige beskyttelse af informationer, så autenticiteten af oplysninger på nettet kan sikres.

I flere høringssvar gives udtryk for tilfredshed med initiativerne om handicappedes deltagelse i informationssamfundet. Udviklingshæmmedes organisation (LEV) udtaler, at den megen information på nettet kun er tilgængelig via tekst, og det må være et ufravigeligt krav, at mulighederne for syntetisk stemmeoplæsning af tekster på dansk øges, således at mennesker, der ikke kan læse, også gives en mulighed for at være med.

-

Det Centrale Handicapråd understreger, at den teknologiske udvikling skal udnyttes til i langt højere grad at inddrage og involvere handicappede som en produktiv del af arbejdsstyrken.

I flere høringssvar gives der også udtryk for, at det arbejdsmarkedspolitiske aspekt mangler i meddelelsen. Hertil finder HK Danmark det vigtigt, at der inden for samtlige fokusområder indtænkes proaktive arbejdsmiljø- og grønne strategier i udviklingen af de nye digitale virksomheder og jobs. HK Danmark mangler en oplysnings- og opmærksomhedsaktivitet om bl.a. aspekter i den digitale tidsalder, både rettet mod virksomhederne, forb. rugerne, de ansatte og borgerne i det nye digitale liv.

Specifikke bemærkninger til meddelelsens ti fokusområder:

1. Unge europæere og den digitale tidsalder:

Dansk Dataforening bemærker, at en massiv uddannelsesmæssig indsats over for grundskoleelever og -lærere anses som en væsentlig forudsætning for, at erhvervsliv såvel som forskningsmiljøer kan gøre sig gældende i den internationale konkurrence.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK mener, at målsætningen om IT-færdigheder i uddannelsessystemet kunne udbygges med specifikke mål for IT-integration i uddannelserne, således at IT-kompetence læres som et naturligt og relevant led i uddannelserne.

-

Dansk Handel & Service finder, at IT på linie med regne-, skrive- og læsefærdigheder er en basiskompetence, som er afgørende for at kunne begå sig i videnssamfundet. Det er derfor afgørende, at der så tidligt som muligt i et barns udvikling skabes fortrolighed med IT. Fortroligheden med IT har en gavnlig indvirkning på personlige kompetencer, såsom evnen og lysten til at sætte sig ind i nyt.

-

Landsorganisationen i Danmark (LO) finder, at den nuværende medarbejderstyrke har behov for opkvalificering for at undgå flaskehalsproblemer. LO mener, at det er nødvendigt at bistå uddannelsesinstitutioner på alle niveauer på lige fod med virksomheder for på denne måde at sikre, at udbud hænger sammen med efterspørgslen.

-

Statsansattes Kartel finder, at der bør opstilles målsætninger for indførelsen af informationsteknologi i skolerne m.h.p. at styrke demokrati-forståelsen og stimulere til aktiv deltagelse i samfundslivet.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at handicappede skoleelever gives samme muligheder som andre for at få udbytte af den nye teknologi.

2. Billigere adgang til Internettet:

Tele Danmark finder, at en hurtigere udbredelse af bredbånd i access-nettet bl.a. kan opnås ved investering i udbygning af fastnettet og opbygning af trådløse access former (UMTS m.v.). Sidstnævnte vil kunne fremmes ved en hurtigere frekvenstildeling end foreslået af regeringen.

-

Mobilix peger på, at man i en liberaliseringssituation bør tage højde for, at den tidligere monopolist ikke efterlades med den fulde kontrol over, i hvilket tempo udviklingen skal finde sted, samt med fordelene af "first mover". Mobilix finder det vigtigt, at der fra myndighedernes side sættes klare mål op for, hvornår bestemte udviklingsmål, fx transmissionshastighederne på abonnentnettet/det rå kobber, skal nås.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK støtter målsætningerne om billigere adgang til Internettet gennem fair og fri konkurrence i Europa.

-

Dansk Handel & Service finder, at prisen på almindeligt Internet ikke er en barriere i forhold til borgere og mindre virksomheder, men at der til gengæld er alvorlige problemer med priserne og adgangen til højhastighedsinternet. Dansk Handel & Service finder, at det kunne være relevant at overveje at anvende kabel-tv-nettene aktivt i denne proces.

-

Statsansattes Kartel støtter målsætningen om, at adgangen til Internettet skal gøres billigere og skal tilbydes brugerne på ikke-diskriminerende vilkår.

-

HK Danmark ser gerne lavere telepriser samt fjernelse af de skattetekniske barrierer omkring fx ISDN-opkoblingen til Internettet i Danmark.

-

Det Centrale Handicapråd ser en risiko i, at personer med funktionsnedsættelse(r) ikke kan få adgang til bredbåndstjenester og/eller specifikke Internetprodukter, såfremt disse ikke inkluderes i forsyningspligten, og dermed ikke får mulighed for at medvirke til opfyldelsen af de tre centrale mål for eEurope pga manglende tilgang til (nye) tjenester.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at der bør sikres tilgængelighed for handicappede personer til trådløse multimediesystemer.

3. Fremskyndet e-handel:

Danske Dagblades Forening finder, at der bør lægges mere vægt på selvregulering m.v.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK lægger stor vægt på, at målsætningen for fremme af e-handel ikke udelukkende fokuserer på e-handel på Internettet (forstået som effektivisering af handelstransaktioner), men også fokuserer på virksomhedernes digitaliseringsproces.

-

Dansk Handel & Service mener, at der bør lægges mere vægt på selvregulering og "samregulering" som middel til at opbygge tillid hos forbrugerne end på reguleringen af e-handel.

-

Lægemiddelindustriforeningen (Lif) bemærker, at offentlige myndigheder indledningsvis bør fremme e-handel i egne rækker for at sikre, at forbrugerne får tillid til systemet. Alle kan og bør få adgang til Internettet og på denne måde blive stillet frit

med hensyn til information og forbrugsvalg. Lif opfordrer til, at der straffes for misbrug af Internettet, men er af den opfattelse, at misbrug ikke imødegås ved at lægge restriktioner på brugernes adgang til Internettet. I stedet opfordrer Lif til, at myndigheder og lægemiddelvirksomheder i fællesskab arbejder for, at brugerne dels oplyses om mulige farer ved køb af lægemidler via uautoriserede kanaler, dels at brugerne oplyses om, hvorledes saglig information identificeres.

-

Landsorganisationen i Danmark finder, at erfaringerne fra det danske arbejde om "Fokus på E-handel" bør videregives til Kommissionen.

-

HK Danmark erkender klart betydningen af e-handel og ser positivt på udviklingen af rammerne - nationalt som internationalt - for den digitale signatur og regler for persondata- og forbrugerbeskyttelse ved e-handel.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at e-handel er tilgængelig for alle - også for handicappede brugere.

4. Hurtigt Internet for forskere og studerende:

Mobilix hæfter sig ved ordlyden "virtuelle universiteter og institutter" og finder, at man i EU-regi nøje bør overveje kvalitative såvel som kvantitative krav til virtuelle netværksoperatører. I relation til universiteter og institutter bør der derfor nøje formuleres en afgrænsning for, hvornår der tales om virtuelle netværk til undervisnings- og offentlige forskningsformål, og hvornår et sådant netværk får en størrelse og beskaffenhed, der bevirker, at netværket overgår fra at være et offentligt drevet netværk til rene institutionsformål til et kommercielt drevet netværk.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK støtter de foreslåede mål for hurtigt Internet til forskere og studerende. Ambitionen bør her være endnu højere for fællesskabets forskningsinstitutioner: Alle forskningsinstitutioner bør inden udgangen af 2001 have adgang til hurtigt Internet og tilbyde fjernuddannelser. ITEK ser gerne, at den europæiske målsætning på området inddrager de europæiske virksomheder som samarbejdspartnere omkring forskning og uddannelse, herunder som kunder for videre- og efteruddannelse, hvor IT-anvendelsen kan sikre fleksibilitet i medarbejdernes videre- og efteruddannelse samt forskningssamarbejde.

-

Dansk Handel & Service finder Kommissionens målsætninger meget fornuftige, om end det virker noget uambitiøst, at kun et universitet pr. land bør have kapacitet til multimediekommunikation. Dansk Handel & Service finder, at målsætningerne burde udvides med, at de videregående uddannelsesinstitutioner fremover også skal udbyde efteruddannelseskurser/brush-up kurser for virksomheders højtuddannede medarbejdere. For at sikre konkurrenceevnen er det specielt for IT-virksomheder afgørende, at behovet for livslang efter- og videreuddannelse også kan tilfredsstilles for de højtuddannede IT-medarbejdere.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at handicappede forskere og studerende har mulighed for brug af Internettet - herunder i forbindelse med virtuelle universiteter m.v.

5. Sikker elektronisk adgang via smartkort:

Tele Danmark anfører, at det er væsentligt at sikre den nødvendige kommercielle basis i et konstruktivt samspil med markedet. Der kan således være behov for yderligere dokumentation for smartkortet, inden denne del af Kommissionens netværksstrategi prioriteres højt.

-

Danske Dagblades Forening støtter tanken om udvikling af en fælles europæisk standard for smartkort.

Mobilix støtter Kommissionens ønske om, at der opnås fælles enighed om standarder for smartkort og smartkortinfrastrukturen. Mobilix henleder opmærksomheden på vigtigheden af at hele reguleringen af, elektronisk signatur i forbindelse med elektronisk behandling ikke gøres til rent nationalt anliggende, men at det sikres fælles europæisk bevågenhed.

-

Dansk Dataforening opfordrer til, at danske virksomheder og specialister søges centralt placeret i et evt. kommende standardiseringsarbejde.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK støtter de foreslåede mål for at fremme brugen af smartkort gennem fælles specifikationer, herunder at Kommissionen i videst muligt omfang inddrager relevante dele af ITEK-erhvervet i EU i en tæt dialog herom.

-

Amtsrådsforeningen ser positivt på meddelelsens målsætning om at sætte skub i udformningen af fælles specifikationer på smartkortområdet.

-

Kommunernes Landsforening finder, at man ikke bør lægge sig fast på at implementere et snævert sundhedssmartkort uden seriøst at overveje en bredere anvendelse af offentligt udstedte smartkort. Behovet for sikker identifikation er ikke forbeholdt sundhedssektoren, og mulige stordriftsfordele bør udnyttes.

-

HK Danmark støtter arbejdet hen imod standarder for et fælles europæisk smartkort, dog under forudsætning af, at der tages maksimale forbruger- og persondatabeskyttelseshensyn.

-

Statsansattes Kartel mener, at ingen EU-borger bør få en ringere beskyttelse end borgerne i den medlemsstat, der har de mest vidtgående krav om registersikkerhed, og at mulighederne for aktindsigt ikke bør svækkes som følge af samarbejde på tværs af grænserne.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at smartkort-teknologien udformes tilgængelig for alle, og at organisationer af handicappede inddrages på lige fod med erhvervsliv og myndigheder i samarbejdet om udviklingen af smartkort.

6. Risikokapital til højteknologiske SMV'er:

Dansk Dataforening ønsker, at barrierer nedbrydes og incitamenter styrkes med det mål at fremme en iværksætter-kultur, da Europa og i særdeleshed Danmark står svagt i konkurrencen med USA.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK finder det væsentligt, at der gennem tæt dialog med det europæiske erhvervsliv sikres fornuftige og ubureaukratiske koncepter for brugen af fælleseuropæiske midler til fremme af højteknologiske iværksættere i Europa.

-

Dansk Handel & Service mener, at tidshorizonten for en tredobling af startkapitalinvesteringerne er alt for lang. Der skal oprettes særlige udviklingsselskaber på IT-området, som skal formidle "kloge penge" og investere i små, nystartede IT-virksomheder. IT-virksomheder skal have bedre muligheder for kapitalfremskaffelse gennem en større synliggørelse af IT-virksomhedernes værdier, bl.a. gennem udvikling af videnregnskaber.

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at enhver finansiering af ideer og udvikling inden for området forudsætter, at tilgængelighedproblematikken tillægges central placering i det enkelte projekt.

7. eDeltagelse for handicappede:

IT Industrien i Danmark - ITEK mener, at det bør overvejes at afsætte særlige midler til forskning og udvikling af handicapvenlige IT-produkter og -tjenester i et tæt samspil med ITEK-erhvervet i EU.

-

De Samvirkende Invalideorganisationer finder, at "e-Deltagelse for handicappede" bør indgå i de ni øvrige fokusområder.

8. Sundhedssektoren på nettet:

Danske Dagblades Forening er meget skeptiske overfor Kommissionens tiltag og er af den opfattelse, at traktatgrundlaget for EU ikke hjemler EU adgang til at foretage harmoniseringer på sundhedsområdet. Det er foreningens opfattelse, at hjemmelsbeføjelserne til evt. tiltag fra Kommissionens side bør være helt klare.

-

Dansk Dataforening konstaterer, at den nuværende IT- og telepolitiske redegørelse er uden eksplicitte mål for sundhedssektoren. I den forbindelse er foreningen af den opfattelse, at IT-systemer med fordel kan benyttes som led i en effektivisering og kvalitetsforbedring af sundhedsydelserne.

-

IT Industrien i Danmark - ITEK støtter de foreslåede mål for sundhedssektoren, herunder at disse mål opnås i tæt samspil med europæisk erhvervsliv.

-

Amtsrådsforeningen påpeger, at samarbejdet om sundhedssystemer i en europæisk sammenhæng må være af uformel karakter og tage udgangspunkt i den decentrale struktur, som sundhedsvæsenet udgør i Danmark. Amtsrådsforeningen finder på baggrund heraf, at der er gode intentioner i Kommissionens mål på området, om end tidshorisonterne forekommer temmelig optimistiske.

-

Lægemedelindustriforeningen (Lif) har den holdning, at man i EU-regi/Kommissionen bør arbejde på at opbygge nye eller vedtage anvendelsen af eksisterende nationale/internationale standarder for terapier, sygdomme, medicingrupper, kirurgiske og medicinske behandlinger. Det er Lif's ønske, at dette arbejde vil indgå i Kommissionens mål om et "eEuropa, et informationssamfund for alle". Desuden er det Lif's holdning, at borgernes adgang til information om lægemidler og behandlingsformer mv. skal sikres gennem en afregulering af restriktionerne for lægemiddelindustriens mulighed for at stille direkte information til rådighed.

-

Kommunernes Landsforening finder det positivt, at Kommissionen ikke kun er konkret i forhold til deadlines for udbredelsen af selvbetjeningsydelser o.l., men også med hensyn til at få løst sikkerhedsproblemet i forbindelse med smartkort indeholdende sundhedsservice/-oplysninger, og sundhedssektoren på nettet. Landsforeningen finder, at visse mål forekommer svære at nå inden for de fastsatte tidsrammer.

-

Hjælpeinstituttet finder det vigtigt, at rehabiliteringsområdet inddrages og særskilt beskrives, idet rehabilitering er en af de processer - ofte ikke medicinske - der medvirker til at sikre handicappede og ældre med funktionstab muligheden for at leve et liv på normale vilkår.

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at der bør sikres tilgængelighed for såvel handicappede brugere som handicappede ansatte i sundhedssektoren til "sundhedssektoren på nettet", og at der sikres stor sikkerhed omkring personfølsomme oplysninger på nettet.

9 Intelligent transport:

Tele Danmark mener at med hensyn til målsætningen om, at 112 opkald bør kunne lokaliseres overalt inden udgangen af 2001, er det væsentligt at afveje kravene til nøjagtigheden af lokaliseringen/positioneringen mod omkostningerne forbundet med et generelt krav herom, set i forhold til en efterspørgselsbetiget udvikling af f.eks. trådløse lokaliseringmuligheder.

IT Industrien i Danmark - ITEK påpeger, at udbygningen af et flersproget 112-opkald med lokalisering over alt kan medføre betydelige investeringer, som ikke umiddelbart er forretningsmæssigt begrundede.

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at alle tjenester i forbindelse med "intelligent transport" - herunder alarmtjenesten - er tilgængelige for handicappede.

10. Det offentlige på nettet:

Tele Danmark anbefaler, at det offentlige ikke kun bruger Internettet til at forbedre borgernes adgang til og kommunikation med den offentlige sektor, men også bidrager til at hjælpe den elektroniske handel i gang ved bl.a. at henlægge større dele af det offentlige indkøb til e-handel.

Danske Dagblades Forening finder, at det er afgørende for offentlighedens, herunder pressens, opfattelse af de offentlige myndigheder, at disse fungerer så åbent og tilgængeligt som muligt. Det er foreningens opfattelse, at det offentlige på nettet ikke kun drejer sig om teknologi, men i lige så høj grad om baggrund og grundlag for at skabe en bedre offentlighed.

IT Industrien i Danmark - ITEK finder det afgørende, at digitaliseringen af det offentlige Europa fører til administrative forenklinger og harmoniseringer, der samlet kan lette virksomhedernes administrative byrder. Desuden er det afgørende, at data, der alligevel indsamles til lovlige administrative formål, og som ikke er sensitive, bør kunne stilles til rådighed for den europæiske indholdsindustri til marginalprisen, idet de europæiske skatteydere, herunder også erhvervslivet, allerede har betalt for indsamlingen og registreringen én gang via skatter og afgifter.

Dansk Handel & Service finder, at der fra dansk side bør fokuseres på at udvide målsætningerne markant - særligt med hensyn til fuld gennemsigtighed i forvaltningerne og besparelser i de offentlige udgifter som følge af strategiske satsninger på IT-anvendelse.

Statsansattes Kartel støtter etablering af et offentligt europæisk diskussionsforum.

Amtsrådsforeningen støtter arbejdet med elektroniske blanketter og at lægge åbne postlister på nettet.

Dansk Journalistforbund opfordrer til, at der i både den hjemlige debat og i EU-debatten om offentlig åbenhed tages seriøst fat på de ledelses-, organisations- og uddannelsesopgaver, som vil være fundamentet for fuld forståelse på alle niveauer for kravet til aktiv åbenhed i såvel den danske som i EU-forvaltningerne.

-

Kommunernes Landsforening finder, at visse mål har en for kort dead-line. Hvis målet om tovejs-adgang til ansøgninger om økonomisk støtte skal nås inden udgangen af 2000, kræver det formodentlig en urealistisk hurtig implementering af sikkerhedsløsninger, der kan sikre ansøgers identitet.

-

Det Centrale Handicapråd finder, at der bør sikres en større udveksling af erfaringer landene imellem vedrørende de positive erfaringer, der gøres i de enkelte lande, fx danske politiske og praktiske initiativer som bl.a. handicaptilgængelighed til offentlige hjemmesider m.v..

-

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at det bør sikres, at den elektroniske dialog mellem EU og den enkelte borger kan anvendes fuldt ud - uanset handicap.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen som sådan har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen som sådan har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

7. Tidligere forelæggelse i Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 15. februar 2000.

6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet, KOM(97)628

Revideret notat

Resumé

Direktivforslaget vedrører den ophavsretlige beskyttelse på det digitale område i forbindelse med udviklingen af informationssamfundet. Formålet med direktivforslaget er at harmonisere EU-landenes lovgivninger om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med den stadig større udbredelse af grænseoverskridende tjenester i informationssamfundet. Forslaget vil kræve visse ændringer i den danske ophavsretslov.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen forelagde den 23. januar 1998 direktivforslaget. Forslaget er udstedt med hjemmel i EF-traktatens art. 47, stk. 2, (tidligere art. 57, stk. 2), art. 55 (tidligere art. 66) og art. 95 (tidligere art. 100A), og vedtagelse skal ske i overensstemmelse med proceduren i Traktatens art. 251 (tidligere art. 189B) om fælles beslutningstagen med Parlamentet.

Forslaget bygger på Kommissionens grønbog af 19. juli 1995 om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder i informationssamfundet (KOM(95)382) samt Kommissionens opfølgingsmeddelelse af 20. november 1996 (KOM(96)568).

Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 9. september 1998. Europa-Parlamentet afgav udtalelse om direktivforslaget den 10. februar 1999.

Kommissionen har den 21. maj 1999 fremlagt et ændret forslag (KOM(99)250).

Direktivforslaget er sat på dagsordenen på rådsmødet (Indre Marked) den 16. marts 2000 med henblik på en vedtagelse af fælles holdning.

Formålet med direktivforslaget er at harmonisere EU-landenes lovgivninger om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder med særlig sigte på de nye digitale udnyttelsesmuligheder i informationssamfundet. Forslaget har desuden til hensigt at foretage en ensartet gennemførelse af to traktater Wipo Copyright Treaty (WCT) og Wipo Performances and Phonograms Treaty (WPPT), som i december 1996 blev vedtaget inden for den internationale organisation WIPO (World International Property Organization).

Hovedelementerne i det kompromisforslag, som forventes fremlagt på rådsmødet (Indre Marked) den 16. marts, er følgende:

For det første foreslås der en generel harmonisering af de ophavsretlige grundbeføjelser for ophavsmænd samt udøvende kunstnere, plade- og filmproducenter og radio- og fjernsynsforetagender. Det drejer sig om:

- art. 2 vedrørende reproduktionsretten. Bestemmelsen gælder for ophavsmænd og beslægtede rettighedshavere såsom udøvende kunstnere, plade- og filmproducenter samt radio- og fjernsynsforetagender.
- art. 3 vedrørende offentlig fremførelse af værker, præstationer m.v. Bestemmelsen indebærer navnlig, at der skal indføres en eneret for tilrådighedsstillelse for almenheden on-demand, f.eks. via Internettet. Eneretten tilkommer i lighed med art. 2 både ophavsmænd og beslægtede rettighedshavere.
- art. 4 vedrørende spredningsretten. Efter denne bestemmelse skal der på værksområdet gælde en eneret til spredning af eksemplarer af værker ved salg eller på anden måde. Indholdet af spredningsretten er imidlertid begrænset i bestemmelsens stk. 2, hvorefter eksemplarer, der er solgt eller på anden måde overdraget med ophavsmandens samtykke inden for EU, frit kan viderespredes (EU-konsumtion). Den frie viderespredningsret gælder ikke for eksemplarer, der første gang er bragt på markedet uden for EU.

For det andet indeholder art. 5 en udtømmende liste over de undtagelser fra art. 2, art. 3 og art. 4, som medlemslandene må have i deres ophavsretslovgivninger. Det vil sige, at medlemslandene kun må have undtagelser i deres ophavsretslovgivning, der svarer til de undtagelser, som er opregnet i art. 5. Det drejer sig bl.a. om undtagelser for kopiering til privat brug, undtagelser til fordel og biblioteker, handicappede og undervisningsinstitutioner samt andre almindelig t anerkendte undtagelser. Endvidere er der indsat en generel klausul, der giver de enkelte medlemslande mulighed for at bevare undtagelser af mindre betydning, der allerede eksisterer i deres lovgivning.

I visse af undtagelserne er der indsat en betingelse om, at rettighedshaverne skal have en "rimelig kompensation" i forbindelse med anvendelsen af undtagelsen. Det er overladt til medlemslandene at foretage den nærmere udmøntning af dette kompensationskrav.

Alle undtagelserne er fakultative, bortset fra den i art. 5, stk. 1, nævnte, hvorefter midlertidige reproduktioner, der sker som led i en teknisk proces, hvis eneste formål er at skabe mulighed for at bruge et værk, skal være undtaget fra reproduktionsretten i art. 2. Denne undtagelse vedrører de såkaldte flygtige og tilfældige fikseringer, der automatisk opstår ved konsuleringen af et digitalt værk. Bestemmelsen har navnlig til formål at friholde de såkaldte "service providers" for ansvars for de midlertidige reproduktioner, der finder sted, når værker m.v. transmitteres over Internettet. Det forudsættes, at den brug, der gøres af værket er autoriseret af ophavsmanden eller et tilladt i henhold til en undtagelse i lovgivningen.

Det anerkendes i direktivets præambelbetragtning nr. 12, at det nordiske aftalelicenssystem ikke berøres af direktivet.

For det tredje stilles der i art. 6 forslag om en retlig beskyttelse mod ulovlig omgåelse af tekniske foranstaltninger, hvis formål er at hindre uautoriseret brug af værker m.v. Det gælder f.eks. tekniske anordninger, der i form af kodning af et digitalt værk kan forhindre uautoriseret kopiering af det pågældende værk. Bestemmelsen indeholder et forbud mod uautoriseret omgåelse af sådanne tekniske anordninger samt et forbud mod fremstilling, import, distribution og kommerciel besiddelse af udstyr, der er beregnet til ulovlig omgåelse. Det skal imidlertid være tilladt for en bruger omgå en tekniske anordning, hvis omgåelsen sker for at brugeren kan bruge af en undtagelse i ophavsretslovgivningen. Dette gælder dog ikke for undtagelser om digital kopiering til privat brug.

I Art. 7 ydes der beskyttelse mod fjernelse m.v. af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning.

De af Europa-Parlamentet vedtagne ændringsforslag ligger generelt på linie med Kommissionens forslag, hvorefter rettighedshavernes beskyttelse styrkes og undtagelserne begrænses mest muligt.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I bemærkningerne til direktivforslaget anfører Kommissionen, at forslaget ikke har til formål at gennemføre en generel harmonisering af reglerne om ophavsret og beslægtede rettigheder. I overensstemmelse med nærhedsprincippet foreslås det udelukkende at harmonisere de områder, der er mest hastende for at sikre det indre markeds funktion og ensartede grænseoverskridende regler. Dette princip gælder for hele direktivforslaget, b& aring;de hvad angår valg af harmoniseringsområder og harmoniseringsgrad. Kommissionen finder af proportionalitetshensyn, at et direktiv er det rette retlige instrument, eftersom det giver medlemslandene en vis fleksibilitet med hensyn til, hvorledes direktivets bestemmelser skal gennemføres.

3. Gældende dansk ret

Den gældende ophavsretlige lovgivning findes i lovbekendtgørelse nr. 706 af 29. september 1998. For så vidt angår de ophavsretlige grundbeføjelser, som er indeholdt i ophavsretslovens § 2, er der i hovedsagen overensstemmelse mellem direktivforslaget og den gældende lovgivning.

De i art. 5 foreslåede undtagelser svarer i vid udstrækning til de undtagelser, som findes i kapitel 2 i ophavsretsloven.

På en række punkter medfører Kommissionens forslag, at der skal foretages ændringer i den danske ophavsretslov. Om dette henvises nærmere til punkt 5.1.

Forslaget i art. 6 vedrørende beskyttelse mod omgåelse af kopispærreanordninger og lignende svarer til en vis grad til ophavsretslovens § 78. Efter § 78 er det strafbart forsætligt eller groft uagtsomt at omsætte eller besidde i kommercielt øjemed midler, hvis eneste formål er at lette ulovlig fjernelse eller omgåelse af tekniske indretninger, som anvendes til beskyttelse af edb-programmer. Det samme gælder for andre værker i digitaliseret form. Det bemærkes dog, at § 78 ikke indeholder et forbud mod selve omgåelsen af en teknisk indretning.

Forslaget til art. 7 vedrørende beskyttelse mod fjernelse, ændring og lignende af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning har ingen parallel i den gældende lovgivning.

4. Høring

Forslaget har været udsendt til høring hos en bred kreds af organisationer, institutioner, foreninger m.fl. De fremkomne høringssvar har i hovedsagen været positive over for det generelle sigte med direktivforslaget. Der er imidlertid samtidig fra flere høringsinstansers side udtrykt alvorlige bekymringer ved flere af de foreslåede bestemmelser. Hovedsynspunkterne har været følgende:

Rettighedsorganisationerne (Samrådet for Ophavsret m.fl.), Dansk Industri, Danske Dagblades Forening og Den danske Forlæggerforening m.fl. støtter forslagene om harmonisering af reproduktionsretten (art. 2), retten til offentlig fremførelse (art. 3) og distributionsretten (art. 4). Der synes også blandt disse organisationer at være tilslutning til den udtømmende opregning af undtagelser i art. 5.

Bibliotekssektoren (Danmarks Biblioteksforening, Statsbiblioteket m.fl.), Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune m.fl. tager afstand fra den udtømmende angivelse af undtagelser i art. 5. Organisationerne finder ikke, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til almenhedens behov for fri og lige adgang til information. Det anføres blandt andet, at det ikke vil være muligt at opretholde undtagelser om, at enkeltpersoner på biblioteker kan foretage personligt gennemsyn i form af f.eks. skærmgengivelse eller afspilning af filmværker, musikværker og andre værker i digital form.

Bibliotekerne og Kommunernes Landsforening finder det endvidere uacceptabelt, at det efter forslaget til art. 4, stk. 2, vil kræve samtykke fra rettighedshaverne at parallelimportere og videresælge bøger m.v., der lovligt er bragt på markedet uden for EU (EU-konsumtion).

Bibliotekssektoren, Dansk Dataforening, Tele Danmark m.fl. giver deres tilslutning til den særlige undtagelse i art. 5, stk. 1, om teknisk betingede midlertidige reproduktionshandlinger. Rettighedsorganisationerne, herunder Danske Dagblades Forening, Den danske Forlæggerforening, IT-Brancheorganisationen og Samrådet for Ophavsret, tager afstand fra bestemmelsen

i dens nuværende udformning. Det er disse organisationers opfattelse, at selve brugen af værket skal være autoriseret af rettighedshaveren eller på anden måde være lovlig.

Danmarks Radio og TV2 har særligt fremhævet behovet for, at der i direktivet tages højde for de problemer, som radiofonierne har med hensyn til anvendelse af fonogrammer i egne produktioner, midlertidig reproduktion i forbindelse med deres udsendelsesvirksomhed samt anvendelse af ældre produktioner til nye formål, f.eks. tilgængeliggørelse on-demand.

En mere detaljeret oversigt over indholdet af de indkomne høringssvar findes i en høringsoversigt af 29. april 1998 udarbejdet af Kulturministeriet og oversendt til Europaudvalget den 30. april 1998.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

5.1. Vedtages direktivforslaget i den form, det er fremlagt af Kommissionen, og eventuelt med visse af de af Parlamentet vedtagne ændringsforslag, vil ophavsretsloven skulle ændres på en række punkter.

Forslaget til art. 4, stk. 2, om konsumtion af spredningsretten indebærer, at parallelimport af værkseksemplarer alene vil kunne finde sted for så vidt angår eksemplarer, der første gang er bragt på markedet inden for EU med rettighedshaverens samtykke. Parallelimport af fx bøger, der første gang er bragt på markedet uden for EU, vil således ikke være tilladt.

Efter ophavsretslovens § 19 gælder der et almindeligt princip om, at værkseksemplarer frit kan viderespredes, uanset hvor de første gang måtte være bragt på markedet, hvilket betyder, at parallelimport i almindelighed er tilladt. Kun for så vidt angår udøvende kunstnere og lyd- og billedproducenter gælder der efter lovens §§ 65-67 - som følge af EF-direktivet om udlejning og udlån - et forbud mod parallelimport for så vidt angår optagelser, der er foretaget i et EU-land men første gang bragt på markedet uden for EU.

Den udtømmende opregning af undtagelser i art. 5 indebærer, at der vil skulle ske en vis justering af de gældende undtagelser i ophavsretsloven. De vigtigste undtagelser vil dog kunne opretholdes.

5.2. Forslaget skønnes ikke at ville medføre statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den foreslåede harmonisering må antages at fremme den grænseoverskridende udveksling af varer og tjenesteydelser, hvori der indgår ophavsretligt beskyttet materiale. Dette vil antagelig skabe vækst i erhvervssektorerne i informationssamfundet samt have en gavnlig virkning på beskæftigelsen. En harmoniseret beskyttelse vil formentlig være en ansporing til nye investeringer i en række aktiviteter, der er beskyttet af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder.

7. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget blev forelagt for Europaudvalget den 27. marts 1998 til orientering, jf. Kulturministeriets notat af 19. marts 1998.

Kulturministeriet har i et grundnotat af 9. marts 1998 redegjort for Kommissionens forslag. Der henvises endvidere til den af Kulturministeriet udarbejdede høringsoversigt af 29. april 1998, som er oversendt til Europaudvalget den 30. april 1998.

Forslaget har efterfølgende været forelagt Europaudvalget den 18. juni 1999 og 3. december 1999 til orientering.

7. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om følgeret til fordel for ophavsmanden til et originalkunstværk, KOM(98)78

Revideret notat

Resumé

-

Direktivforslaget vedrører den såkaldte følgeret, som indebærer, at der ved kommercielt videresalg af ophavsretligt beskyttede kunstværker skal betales et vederlag til ophavsmanden eller dennes arvinger. Forslaget har til formål at sikre, at der inden for EU kommer til at gælde ensartede regler på dette område. Forslaget vil medføre, at der skal foretages mindre ændringer af den gældende følgeretsordning i ophavsretsloven.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen forelagde den 25. april 1996 et forslag til direktiv: KOM(96)97 endelig udgave.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 18. december 1996. Europa-Parlamentet afgav udtalelse om direktivforslaget den 9. april 1997. På den baggrund forelagde Kommissionen den 13. marts 1998 et ændret forslag.

Forslaget er udstedt med hjemmel i EF-traktatens art. 95 (tidligere art. 100A), og vedtagelse skal ske i overensstemmelse med proceduren i Traktatens art. 251 (tidligere art. 189B) om fælles beslutningstagen med Parlamentet.

Forslaget var senest på dagsordenen for rådsmødet (Indre Marked) den 7. december 1999. Rådet besluttede at fortsætte behandlingen af forslaget på et nyt rådsmøde (Indre Marked) inden jul med henblik på vedtagelse af en fælles holdning. Rådsmødet blev imidlertid aflyst.

Forslaget er på ny sat på dagsordenen for rådsmødet (Indre Marked) den 16. marts 2000 med henblik på en vedtagelse af fælles holdning.

Hovedformålet med direktivforslaget er at harmonisere den ophavsretlige følgeret inden for EU for at sikre lige konkurrencevilkår.

Kompromisforslaget, således som det forventes fremlagt på rådsmødet (Indre Marked) den 16. marts 2000, består af følgende hovedelementer:

- Ophavsmanden til et originalkunstværk skal have en ret til vederlag ved videresalg af dennes kunstværk, medmindre transaktionen kun finder sted mellem privatpersoner. Vederlaget udløses f.eks. ved salg af et værk af billedkunst på auktion, såfremt det ikke drejer sig om førstegangssalg foretaget af ophavsmanden. En privatperson er også pligtig til at betale følgeretsvederlag, hvis et kunstværk videresælges til en erhvervsmæssig køber. Dette gælder dog ikke for videresalg til museer.
- De enkelte medlemslande kan bestemme, at der ikke skal erlægges følgeretsvederlag, hvis videresalget finder sted mindre end 3 år efter, at sælgeren (f.eks. et galleri) har erhvervet kunstværket fra ophavsmanden. Dette skal dog kun gælde, hvis salgsprisen ikke overstiger 10.000 euro.
- Der fastsættes en mindstegrænse på 3500 euro for den salgspris, der udløser følgeretsvederlag. Medlemslandene har frihed til at fastsætte en lavere mindstegrænse.

Vederlaget beregnes på følgende måde:

- 4% af salgsprisen op til 50.000 euro,
- 3% af den del af salgsprisen, der ligger mellem 50.000 euro og 200.000 euro,
- 1% af den del af salgsprisen, der ligger mellem 200.000 euro og 350.000 euro,
- 0,5% af den del af salgsprisen, der ligger mellem 350.000 euro og 500.000 euro, samt
- 0,25% af den del af salgsprisen, der overstiger 500.000 euro.

Der er givet mulighed for, at medlemslandene kan anvende en procentsats på 5% op til 50.000 euro. Det totale vederlag kan ikke overstige 10.000 euro.

Følgeretten påhviler sælger, men medlemslandene kan bestemme, at sælgeren og andre medvirkende, som handler erhvervsmæssigt, skal hæfte solidarisk for betalingen.

Følgeretten tilkommer ophavsmanden i dennes levetid. Efter ophavsmandens død overgår retten til ophavsmandens ægtefælle og efterkommere inden for beskyttelsestiden, dvs. 70 år efter udgangen af det år, hvor ophavsmanden døde.

Der indføres en overgangsordning for de lande, der ikke har en følgeretsordning.

Medlemsstaterne kan bestemme, at følgeretten skal udøves af en forvaltningsorganisation.

Beskyttelsen gælder for personer, der er statsborgere eller fast bosat i Unionens medlemslande. I forhold til statsborgere fra tredjelande, som ikke er fast bosat inden for Unionen, gælder beskyttelsen under forudsætning af gensidighed.

Af hensyn til de lande, der ikke har en følgeretsordning, er der foreslået en frist på 5 år for implementering af direktivet.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har i sin begrundelse for forslaget anført, at der er et behov for fælles EU-regler på følgeretsområdet. Det skyldes bl.a., at ikke-diskriminerings-princippet i Traktatens art. 6 indebærer, at medlemslande, som har en følgeretsordning, har pligt til at betale vederlag til statsborgere fra andre medlemslande, selv om disse lande ikke har en følgeretsordning. I præamblen har Kommissionen under hensyn til nærhedsprincippet præciseret, at den harmoniserende effekt af direktivforslaget er begrænset til de bestemmelser i national lovgivning, som har den mest direkte effekt på det indre marked. Af disse grunde er der givet medlemslandene en mulighed for at fastsætte en lavere mindstegrænse for vederlagspligtige salg. Det er ligeledes overladt til medlemslandene at bestemme, hvem følgeretten skal tilkomme efter ophavsmandens død.

Direktivforslaget synes i almindelighed at respektere nærheds- og proportionalitetsprincippet, da medlemslandene bl.a. har mulighed for at fastsætte en lavere mindstegrænse end direktivforslagets.

3. Gældende dansk ret

I dansk ret blev der i 1989 gennemført en følgeretsordning, som er indeholdt i den gældende ophavsretslovs § 38.

Efter § 38 tilkommer der ophavsmanden eller dennes ægtefælle eller livsarvinger et vederlag på 5% af salgsprisen ved erhvervsmæssigt videresalg af kunstværker. Private handler falder således uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Pligten til at betale vederlag påhviler den, der erhvervsmæssigt sælger eller formidler salg af kunstværker.

I § 8 i bekendtgørelse nr. 274 af 18. april 1996 om beregning af følgeretsvederlag ved erhvervsmæssigt videresalg af kunstværker er der fastsat en mindstegrænse på 2.000 kr. for den salgspris, der udløser følgeretsvederlag. Retten gælder ved salg af værker af billedkunst, værker af brugskunst, medmindre de er fremstillet i flere identiske eksemplarer, og fotografiske værker.

Retten til følgeretsvederlag er personlig og uoverdragelig, hvilket indebærer, at kravet på følgeretsvederlag ikke kan frafalde over for eksempelvis auktionshuse. Efter ophavsmandens død falder følgeretten i arv til ophavsmandens ægtefælle og livsarvinger. Ophavsmanden kan ikke råde over sin ret ved testamente.

Kravet på følgeretsvederlag kan kun gøres gældende af en organisation, der er godkendt af kulturministeren. Denne organisation er Copy-Dan, foreningen Billedkunst.

4. Høring

Kommissionens ændrede forslag har været udsendt til høring hos berørte organisationer m.v.

Copy-Dan, Billedkunst understreger, at det danske kunstmarked er karakteriseret ved, at den overvejende del af dansk nutidskunst sælges i Danmark. En nedsættelse af vederlagssatsen fra den gældende danske på 5% til den foreslåede degressive skala på 4%-2% vil medføre betragtelige indtægtstab for danske kunstnere. Copy-Dan foreslår derfor, at det i direktivet overlades til medlemslandene at fastsætte et højere vederlag end 4% for salg under 50.000 euro, da salg under denne beløbsgrænse ikke har nogen indflydelse på det indre marked. Copy-Dan støtter Kommissionens forslag om, at medlemslandene kan fastsætte en lavere minimumsbeløbsgrænse end 1.000 euro.

Copy-Dan, Billedkunst, har på det seneste udtrykt stor skuffelse over, at direktivet endnu ikke er vedtaget. Det har blandt andet været anført, at handelen med kunst vil søge til de lande, der ikke har en følgeretsordning, så længe der ikke er sket en harmonisering inden for EU.

Billedkunstneres Forbund henviser til høringssvaret fra Copy-Dan, Billedkunst, og giver særligt udtryk for, at der i direktivet bør gives de enkelte medlemslande mulighed for at fastsætte individuelle vederlag med et minimum på 3% eller 4% for salgspriser under 50.000 euro.

Foreningen af Auktionsledere i Danmark udtrykker generel modstand mod følgeretsordningen, eftersom den eksisterende danske ordning leder til, at kunstværker sættes til salg i lande, der ikke har en følgeretsordning. Auktionslederforeningen foreslår, at følgeretten bringes ned på et niveau på 1%-2%, svarende til de fragtomkostninger, der er forbundet med transport af kunstværker til udlandet. Foreningen støtter forslaget om, at der ikke skal betales vederlag for salg under 1.000 euro. Endvidere bør der skabes mulighed for, at de virksomheder, der påhviler at afregne følgeretsvederlag, kan fratække administrationsomkostningerne i de indbetalte beløb.

Foreningen har på det seneste givet udtryk for, at direktivet må vedtages snarest muligt, eftersom den nuværende situation, hvor visse lande slet ikke har en følgeretsordning, virker konkurrenceforvridende.

-

-

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget vil indebære, at der i den danske ophavsretslov skal indføres en degressiv skala for salg over 50.000 euro.

Den gældende danske sats på 5% vil dog kunne opretholdes for så vidt angår videresalg op til 50.000 euro (ca. svarende til 375.000 kr.).

Endvidere vil det skulle præciseres, at privatpersoner, som videresælger kunstværker til erhvervmæssige købere, har pligt til at betale følgeretsvederlag.

Direktivforslaget skønnes ikke at ville medføre statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget skønnes ikke at ville medføre samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

7. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

- Kommissionens oprindelige forslag har den 24. maj 1996 været forelagt for Europaudvalget til orientering, jf. Kulturministeriets notat af 14. maj 1996.

Der henvises endvidere til det notat vedrørende ændringer af ophavsretsloven på baggrund af direktivforslaget, som er oversendt til Europaudvalget den 12. juni 1996. Kulturministeriet har i et grundnotat af 27. maj 1998 til Folketingets Europaudvalg redegjort for Kommissionens ændrede forslag.

Kommissionens ændrede forslag har været forelagt Europaudvalget den 19. februar 1999 den 18. juni 1999 med henblik på forhandlingsoplæg.

Forslaget blev den 22. oktober 1999 forelagt Europaudvalget til orientering.

Herefter har forslaget igen været forelagt Europaudvalget den 3. december 1999 med henblik på forhandlingsoplæg.

Sidst er forslaget blevet forelagt Europaudvalget den 14. december 1999 til orientering.

8. Offentlige udbud - Revision af udbudsdirektiverne

(Punktet er udgået)

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (KOM(98)226 samt KOM(99)236)

Revideret notat

Resumé

Kommissionen har stillet forslag om ændring af toldkodeks på baggrund af en rapport om dens betydning og funktion i de godt 4 år, den har været i kraft.

Grundnotat af 9. oktober 1998 er sendt til Europaudvalget den 12. oktober 1998. Aktuelt notat er indeholdt i notat fra Erhvervsministeriet op til rådsmødet (Indre Marked) den 7. december 1999, dateret 26. november 1999.

Europa-Parlamentet har ved 1. behandlingen af forslaget vedtaget 13 ændringsforslag.

Kommissionen har fremsat et ændret forslag, hvori 5 af Parlamentets ændringsforslag accepteres helt eller delvist.

På baggrund af såvel Parlamentets ændringsforslag, Kommissionens oprindelige forslag og ændringsforslag samt drøftelserne (i to omgange) i Rådgruppen for økonomiske spørgsmål, har Formandskabet udarbejdet et revideret kompromisforslag, der vil blive forelagt Rådet til fælles holdning. I dette accepteres 6 af Parlamentets ændringsforslag helt eller delvist (kun delvist sammenfald med de af Kommissionen accepterede) . I forhold til det oprindelige kompromisforslag indeholder det reviderede forslag fra Formandskabet en anden formulering af bestemmelsen om "god tro".

1. Baggrund og indhold

I EF's toldkodeks (Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992) fremgår, at Rådet skal tage denne forordning op til fornyet gennemgang efter en periode på 4 år.

Kommissionen har til brug for denne gennemgang udarbejdet en rapport om EF-toldkodeksen og et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92. Rapporten beskriver toldkodeksens betydning og funktion siden dens ikrafttræden den 1. januar 1994 og redegør specifikt for 2 problemområder: forsendelses- og toldpræferenceordningerne.

For så vidt angår forsendelse har gennemgangen af kodeks på dette område allerede resulteret i en separat ændring af toldkodeks (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 955/99 af 13. april 1999).

For så vidt angår problemerne med toldpræferenceordningerne samt de øvrige resultater af gennemgangen, er disse indeholdt i nærværende forslag til ændring af toldkodeks.

Kommissionens forslag til ændring af toldkodeks berører såvel toldprocedurerne som mere materielle regler bl.a i forbindelse med efteropkrævning.

Kommissionen foreslår den eksisterende begrænsning af muligheden for repræsentation begrænset til, alene at omfatte indirekte repræsentation. For at give erhvervene tid til at forberede sig på dette foreslås det, at denne ændring træder i kraft den 1. januar 2002.

Desuden foreslår Kommissionen, at der via udvalgsproceduren på visse betingelser kan gøres undtagelse fra kravet om, at støttedokumenter (det vil sige "papir-dokumenter") altid skal fremlægges i forbindelse med fortoldningsangivelsen. Dette er især interessant i forbindelse med edb-fortoldninger.

Kommissionen foreslår endvidere visse ændringer af toldprocedurerne af økonomisk betydning (f.eks. aktiv og passiv forældning, forarbejdning under toldkontrol o.lign). En del af reformen af disse procedurer foreslås at ske via udvalgsproceduren.

Kommissionen foreslår desuden, at der gives mulighed for at oprette en ny type (ikke indhegnede) frizoner og at bestemmelsen om toldfritagelse udvides.

Kommissionen foreslår desuden, at det medlemsland, der konstaterer, at der er opstået en toldskyld i et andet medlemsland, kan opkræve denne toldskyld, hvis beløbet er mindre end 5.000 Euro. I dag er det alene det land, hvor toldskylden er opstået, der kan opkræve den.

Endelig foreslår Kommissionen ændringer af reglerne om efteropkrævning af toldskylden. Efter forslaget nedsættes den eksisterende forældelsesfrist fra 3 år til 2 år. Samtidig foreslås indført en ny type toldskyld ("eventuel toldskyld"). Der er tale om en toldskyld, hvor myndighederne konstaterer, at der måske kan foreligge en større toldskyld end først antaget. Er toldmyndighederne ikke i stand til - indenfor 3 år - at fastsætte det endelige beløb, bortfalder den "eventuelle toldskyld". Desuden foreslås det, at der - via udvalgsproceduren - kan gives udsættelse af betalingen af visse typer af toldskyld, hvis der er flere debitorer. Dette kan især være vigtigt for den såkaldte "hovedforpligtede" ved fælleskabsforsendelse.

Forslaget, der vedrører den fælles told- og handelspolitik, omfattet af traktatens artikel 26, 95 og 133, er et led i den løbende revision af de eksisterende toldkodeksregler, så der sikres ensartethed og gennemsigtighed i administrationen af toldreglerne overalt i EU's område.

Europa-Parlamentets ændringsforslag ved 1. behandlingen af forslaget

Parlamentet har ved 1. behandlingen af forslaget vedtaget 13 ændringsforslag af oprindeligt 15 fremsatte forslag (forslag nr. 12 blev annulleret og nr. 9 trukket tilbage).

Parlamentet ønsker, at Kommissionens forslag om ændring af reglerne om indirekte repræsentation via toldklarerer samt ændringen af forældelsesfristen (fra 3 til 2 år), udgår.

Parlamentet ønsker desuden, at Kommissionens forslag om - via udvalgsproceduren - at indføre undtagelser for så vidt angår toldangivelser på edb, ændres til, at medlemsstaterne selv beslutter, under hvilke betingelser dette skal foregå.

Parlamentet ønsker, at Kommissionens forslag om, at udvalgsproceduren i visse tilfælde kan anvendes i forbindelse med reformen af de økonomiske betingelser for toldproceduren, udgår.

Parlamentet foreslår en tilføjelse til Kommissionens forslag således, at bestemmelsen i kodeksen om "god tro" ændres, for derved at opnå en afbalanceret fordeling af risikoen i forbindelse med udstedelse af et ukorrekt certifikat.

Parlamentet foreslår desuden, at toldmyndighederne direkte i kodeks pålægges at træffe kontrolforanstaltninger til en ensartet anvendelse af toldbestemmelserne, som kan gøre det muligt at bekæmpe svig.

Kommissionens ændrede forslag

Som reaktion på Parlamentets 1. behandling af forslaget, har Kommissionen i henhold til Traktatens artikel 250 ændret sit forslag. I forslaget accepteres 2 af Parlamentets ændringer helt, 1 accepteres som udgangspunkt for en mere omfattende revision, og 2 kan delvis accepteres.

På baggrund heraf har Kommissionen foreslået visse mindre ændringer i sit oprindelige forslag samt, at der indføres en ændring af bestemmelsen om "god tro".

Efter dette ændringsforslag anses et eventuelt ukorrekt certifikat udstedt af eksportørlandets myndigheder for en fejl, som ikke med rimelighed kunne forventes opdaget af importøren, medmindre eksportøren har fremstillet de faktiske forhold ukorrekt over for eksportørlandets myndigheder (1. del).

I forslaget fremhæves det, at det navnlig anses for en fejl, hvis debitor (det vil i de fleste tilfælde betyde importøren) fremlægger bevis for, at eksportøren har fremstillet de faktiske forhold korrekt overfor de udstedende myndigheder (2. del).

I forslaget indgår desuden, at når Kommissionen har offentliggjort en meddelelse i EF-Tidende om, at der foreligger begrundet mistanke om, at det præferenceberettigede land har anvendt præferenceordningen ukorrekt, kan debitor (importøren) som udgangspunkt ikke påberåbe sig, at have handlet i god tro (3. del).

Formandskabets kompromisforslag/reviderede kompromisforslag

Som reaktion på Parlamentets 1. behandling, Kommissionens forslag og ændringsforslag samt drøftelser i Rådsarbejdsgruppen for økonomiske spørgsmål har Formandskabet fremlagt et samlet kompromisforslag.

Forslaget adskiller sig fra Kommissionens forslag og ændringsforslag på følgende punkter:

- Bestemmelsen om repræsentation udgår.
- Kompromisforslaget lader det være op til medlemslandene at fastsætte betingelserne i forbindelse med edb-fortoldninger.

- Kommissionens forslag om, at indføre en "eventuel toldskyld", følges ikke i formandskabets kompromisforslag, og den eksisterende forældelsesfrist på 3 år videreføres.

Med hensyn til "god tro" foreslår formandskabet i det reviderede kompromisforslag en anden formulering end såvel Kommissionen som Europa-Parlamentet. 1 og 4. del svarer til det af Kommissionen foreslåede, mens 2. og 3. del afviger fra Kommissionens forslag, idet kompromisforslaget indeholder en bestemmelse om, at importøren/debitoren kan undgå at blive stillet over for efteropkrævning af for lidt betalt told, hvis 3. landsmyndighederne vidste, at varerne ikke opfyldte betingelserne for at få toldpræference forudsat, at importøren er i god tro. Bestemmelsen indeholder desuden en definition af, hvornår en importør/debitør kan påberåbe sig god tro.

I kompromisforslaget foreslås ikrafttrædelsestidspunktet til at være 7. dagen efter offentliggørelsen i EF-Tidende. Det oprindelige ikrafttrædelsestidspunkt foreslået af Kommissionen er passeret, og Parlamentets ændringsforslag 11 opererer med ikrafttrædelse den 1. januar 2000.

Forslaget til Europa Parlamentets og Rådets forordning er baseret på EF-traktaten, særligt artikel 26, 95 og 133, der kræver kvalificeret flertal i fælles beslutningsprocedure med Europa Parlamentet efter artikel 251.

2. Høring

Det oprindelige forslag har været sendt til høring hos Specialudvalget for Toldspørgsmål, samt hos en lang række organisationer. Høringssvar vedrører primært forslagene til ændring af opkrævningsreglerne og den indvirkning, disse kunne få på EU-importørene. Det reviderede kompromisforslags formulering af bestemmelsen om "god tro" har været til høring hos Det Danske Handelskammer, der ikke kan støtte dette forslag, som findes for smalt til at løse de problemer, der eksisterer. Det reviderede kompromisforslag har på grund af det tidsmæssige forløb ikke været til egentlig høring i Specialudvalget for toldspørgsmål.

3. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Der forventes ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

4. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der forventes ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

5. Tidligere forelæggelser i Folketingets Europaudvalg

Sagen har i forbindelse med forberedelsen af rådsmødet (Indre Marked) i december 1999 været forelagt udvalget den 3. december 1999.

Grundnotat af 9. oktober 1998 er oversendt til udvalget den 12. oktober 1998. Aktuelt notat (indeholdt i notat fra Erhvervsministeriet op til rådsmødet (Indre Marked) den 7. december 1999) dateret 26. november 1999.

10. Forslag til Rådets direktiv om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme bestemt til konsum, KOM(95)722

Nyt notat

Resumé

-

Forslaget vedrører en varestandard, som skal forenkle det eksisterende direktiv for frugtgele, marmelade, syltetøj og kastaniecreme. Kommissionen har under henvisning til nærhedsprincippet foreslået at erstatte en række meget detaljerede retsfor skrifter med et direktiv, som kun skal indeholde de krav, der er væsentlige og nødvendige for at sikre varernes frie omsætning inden for EU. Standardens betegnelser er forbeholdt de produkt er, som lever op til de fastlagte krav.

Hvad angår brug af tilsætningsstoffer for produkter, der er omfattet af forslaget, så henviser forslaget til de generelle EU-bestemmelser om farvestoffer, sødestoffer og andre tilsætningsstoffer. Mærkningsdirektivet vil gælde for de produkter, der er omfattet af forslaget. Derudover indeholder forslaget supplerende bestemmelser med hensyn til angivelse af frugtart og krav til angivelse af såvel sukkerindhold som frugtindhold.

Vedtagelse af forslaget vil kræve ny bekendtgørelse. Forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har ved KOM(95) 722 af 17. april 1996 fremsendt forslag om Rådets direktiv om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme bestemt til konsum. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. maj 1996.

Forslaget er baseret på TEF artikel 37 og kan efter høring af Europa-Parlamentet vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Forslaget udgør en varestandard, som foreskriver en bestemt sammensætning og betegnelse for marmelade, gele og kastanje creme. Standardens betegnelser er forbeholdt de produkter, som lever op til de fastlagte krav.

Hvad angår tilsætningsstoffer, henviser forslaget til de generelle EU-bestemmelser om farvestoffer, sødestoffer og andre tilsætningsstoffer.

Mærkningsdirektivet vil gælde for de produkter, der er omfattet af forslaget. Derudover indeholder forslaget nogle supplerende bestemmelser med hensyn til varebetegnelse og angivelse af frugtart, krav til angivelse af såvel sukkerindhold som frugtindhold.

Forslaget indeholder ligeledes en liste over de ingredienser, der må tilsættes produkter med standardens betegnelser, ligesom der er fastsat behandlingsmetoder for nogle af råvarerne.

Forslaget viderefører bestemmelsen i det gældende direktiv om, at marmelade, gele og kastanje creme skal indeholde mindst 60 % sukker. Medlemsstaterne kan imidlertid tillade markedsføring af produkter med standardens varebetegnelser, selvom de måtte have et lavere sukkerindhold. Som forslaget er udformet, giver sådanne nationale tilladelser ikke ret til markedsføring i hele Fællesskabet.

Forslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter Kommissionen i en rådgivningsprocedure (procedure I) får kompetence til at ændre direktivet med henblik på tilpasninger til øvrige EU-bestemmelser og til den tekniske udvikling. Formandsskabet har dog foreslået, at tilpasninger til øvrige EU-bestemmelser og som følge af teknisk udvikling skal gennemføres i en forskriftskomitéprocedure (procedure III).

Formandsskabet har i det seneste kompromisforslag desuden indarbejdet Europa-Parlamentets forslag om særlig mærkning for restindhold af sulfid i marmelade. Det er sket efter Kommissionens foreløbige stillingtagen til Parlamentets udtalelse. Grænsen for mærkning af restindhold af sulfid er i løbet af forhandlingerne blevet skærpet fra 30 mg/kg til 10 mg/kg.

Kommissionen har afvist Parlamentets forslag om at ændre retsgrundlaget fra artikel 37 til artikel 95. Kommissionen har ligeledes afvist mærkning af vitamintilsætning, da tilsætning af vitaminer til marmelade ikke er tilladt. Kommissionen har også afvist, at der stilles særlige mærkningskrav om opbevaringsbetingelser for marmelade med et sukkerindhold under 60%, da de generelle mærkningsregler allerede er dækkende.

Udtalelser:

Europa-Parlamentet har på samlingen i januar 1998 og samlingen i maj 1999 fremsat en række ændringer, herunder forslag om at ændre retsgrundlaget fra artikel 37 til artikel 95, krav om deklaration af et eventuelt restindhold af sulfid, krav om mærkning med oplysning om en eventuel tilsætning af vitaminer (herunder den sundhedsmæssige betydning af disse vitaminer), grænser for sukkerreduktion til mindst 45% sukker i produktet samt krav om mærkning med oplysning om opbevaringsbetingelser og mærkning med oplysning om produkternes aktuelle sukkerindhold for produkter med mindre end 63% sukker. Parlamentet kræver desuden, at det på nationalt plan, men indenfor Traktatens rammer, skal være muligt at vedtage eller opretholde mere detaljerede bestemmelser.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skal afløse Rådets direktiv 79/693/EØF af 24. juli 1979 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om marmelade og frugtelé samt kastanje creme bestemt til konsum.

Kommissionen anfører, at forslaget skal ses som en opfølgning på Det Europæiske Råds møde i Edinburgh 1992. Under henvisning til subsidiaritetsprincippet har det været Kommissionens hensigt at erstatte en række meget detaljerede retsforskrifter med direktiver, som kun skal indeholde de krav, der er væsentlige og nødvendige for at sikre varernes frie omsætning i EU.

3. Gældende dansk ret

Direktiv 79/693/EØF er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 18 af 16. januar 1990 om marmelade og frugtgelé m.v.

4. Høring

Forslaget har været til høring hos en bred kreds af organisationer og myndigheder, og i de modtagne svar udtrykkes generelt tilfredshed med forenklingen af direktivet. Der er fremsat et antal forslag til omformulering og tydeliggørelse af teksten.

Frugtindustriforeningen har fremsat en række bemærkninger til den tekniske udformning af forslaget og påpeger et behov for visse yderligere oplysninger i mærkningen, herunder at restindholdet af sulfitter over en vis grænse deklarerer. Foreningen finder det endvidere blokerende for produktudviklingen, at der opstilles en udtømmende ingrediensliste. Derudover påpeger foreningen, at danske produkter med et tørstofindhold (sukker) under 60 % ifølge forslaget ikke vil kunne markedsføres i alle medlemslande. Foreningen ønsker denne bestemmelse ændret således, at dansk marmelade, som typisk produceres med et lavere sukkerindhold, får fri markedsadgang i hele fællesskabet.

Dansk Industri finder, at der i bilaget under definitionen af frugt og opregning af de tilladte frugter mangler græskar og agurk, ligesom der i dette bilag mangler en definition på frugtsaft.

Forbrugerrådet er tilfreds med, at forslaget giver mulighed for at markedsføre produkterne med et lavere sukkerindhold end 60 %, og at der stilles krav om mærkning af såvel sukkerindhold som frugtindhold pr. 100 g. Forbrugerrådet anfører, at det ikke er tilfredsstillende, at tilpasning af direktivet i henhold til den tekniske udvikling foregår efter en komitéprocedure.

FDB henleder opmærksomheden på, at der i gældende direktiv er et krav om at mærke for restindhold af svovldioxid over et vist niveau og spørger, om ikke dette krav bør opretholdes.

Medlemmerne af **Det Rådgivende Fødevarerudvalg** har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Hvad angår Frugtindustriforeningens og FDB's bemærkninger om sulfid, kan det oplyses, at formandskabet har foreslået en bestemmelse, hvorefter et restindhold på over 10 mg/kg skal mærkes. Denne løsning svarer til mærkningskravene for sulfitter i tilsætningsstoffdirektivet.

Hvad angår Dansk Industri's bemærkning om græskar og agurk, kan det oplyses, at græskar og agurk ifølge formandsskabets kompromisforslag også defineres som frugt og dermed også kan anvendes til marmelade og gele.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke kræve lovændringer, men kan gennemføres ved bekendtgørelse. Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at indebære samfundsøkonomiske konsekvenser for borgere og erhverv.

En vedtagelse af forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Europaudvalget til orientering den 21. november 1997, og udvalget har modtaget grundnotat af den 31. oktober 1996 samt aktuelt notat af den 14. november 1997.

11. Ændret forslag til forordning (EF) om EF-mønstre, KOM(99)310

Nyt notat

Resumé

Forslagets formål er at indføre et EF-mønster med gyldighed i hele Fællesskabet. Forslaget er baseret på direktivet om retlig beskyttelse af mønstre (98/71/EF) samt forordningen om EF-varemærker. Mønsterbeskyttelsen omfatter et produkts eller en del af et produkts udseende og kan opnås for en periode på indtil 25 år ved registrering på grundlag af en formalitetsundersøgelse i Harmoniseringskontoret i Alicante. Ikke-registrerede mønstre kan tillige beskyttes efter forslaget i 3 år. Betingelserne for mønsterbeskyttelse er i det væsentlige de samme som efter gældende dansk lovgivning.

En løsning af spørgsmålet om mønsterbeskyttelse af reservedele afventer en analyse fra Kommissionen. Denne analyse skal foreligge senest tre år efter direktivets gennemførelsesdato den 28. oktober 2001.

Selv om der indføres et EF-mønster, kan der fortsat opnås mønsterbeskyttelse alene i Danmark på grundlag af den danske mønsterlov.

1. Baggrund og indhold

Rådet har på forslag af Kommissionen den 21. juni 1999 fremsat et ændret forslag til forordning om EF-mønstre, (KOM(1999)310). Forslaget er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab artikel 308 (tidl. artikel 235), hvorefter forslaget skal vedtages med enstemmighed.

Forslaget er et ændringsforslag til forordningsforslaget om EF-mønstre, der blev fremsat i 1993, (KOM(1993)342). I 1995 blev behandlingen af dette forslag udsat i afventning af forhandlingerne vedrørende direktivet om retlig beskyttelse af mønstre. Direktivet er nu vedtaget (98/71/EF), og medlemslandene er forpligtede til at gennemføre direktivets bestemmelser i national lovgivning senest den 28. oktober 2001. Det ændrede forslag til forordning om EF-mønstre er udarbejdet så alle materielle bestemmelser i direktivet er inkorporeret i forslaget. Forslaget er ligeledes tilpasset efter den gældende forordning om EF-varemærker. Ifølge forslaget skal mønsterforordningen administreres af Harmoniseringskontoret for det Indre Marked (varemærker, mønstre og modeller) i Alicante, der blev oprettet i forbindelse med etableringen af EF-varemærkesystemet.

Formålet med forslaget er at indføre en EF-mønsteret, der giver mønsterindehaveren beskyttelse af et produkts eller en del af et produkts udseende inden for hele Fællesskabet. Forslaget indeholder to former for beskyttelse, henholdsvis en ikke-registreret mønsteret med indtil tre års varighed fra offentliggørelsen og en registreret mønsteret med indtil 25 års beskyttelse fra indgivelsen af ansøgningen. Eneretten til det ikke-registrerede mønster er mindre vidtrækkende, idet forslaget kun hjemler beskyttelse mod kopiering i ond tro.

For at opnå beskyttelse skal mønsteret være nyt og have individuel karakter. Ifølge forslaget anses et mønster for nyt, hvis intet identisk mønster er blevet offentligt tilgængeligt inden tidspunktet for indlevering af ansøgning om mønsterbeskyttelse eller for offentliggørelsen af det ikke-registrerede mønster. Mønstre anses for identiske, hvis deres særlige træk kun adskiller sig fra hinanden på uvæsentlige punkter. Det globale nyhedskrav er modificeret i forhold til gældende ret, idet offentliggørelsen er afhængig af, om fagkredsene inden for den pågældende sektor i Fællesskabet med rimelighed kan have fået kendskab til offentliggørelsen af mønsteret.

Efter forslaget anses et mønster for at have individuel karakter, hvis det helhedsindtryk, det giver den informerede bruger, adskiller sig fra en sådan brugers helhedsindtryk af andre mønstre, som er offentligt tilgængelige.

Ifølge forslaget kan en ansøgning om EF-mønster efter ansøgerens eget valg indgives enten direkte til Harmoniseringskontoret eller til en medlemsstats centrale myndighed for industriel ejendomsret, hvilket vil sige Patent- og Varemærkestyrelsen i Danmark. Indgives en ansøgning om EF-mønster til Patent- og Varemærkestyrelsen videresendes ansøgningen til Harmoniseringskontoret. Der kan pålægges et gebyr for ekspedition en, men dette må ikke overstige de administrative omkostninger, der er forbundet hermed.

Harmoniseringskontoret skal ifølge forslaget foretage begrænset prøvelse af et mønsters registrerbarhed, idet kontoret alene skal undersøge, om ansøgningen angår et mønster i forordningens forstand, samt om mønsteret strider mod offentlig orden eller sædelighed. Fysiske eller juridiske personer kan efter registreringen forelægge Harmoniseringskontoret en begæring om, at et registreret EF-mønster erklæres ugyldigt. Efter forslaget skal der oprettes særlige EF-mønsterdomstole i alle medlemsstaterne med kompetence til at påkende gyldigheds- og krænkelssager vedrørende EF-mønstre.

Retten til et EF-mønster tilkommer som udgangspunkt frembringeren. Dette udgangspunkt fraviges imidlertid, hvis der er tale om et ansættelsesforhold, medmindre parterne har fastsat andet ved aftale.

Forslaget indeholder en overgangsbestemmelse for reservedele, hvorefter der foreløbig ikke kan erhverves mønsteret til en reservedel, der indgår i et sammensat produkt, når reservedelens udseende er afhængigt af det sammensatte produkts udseende ("must match"). Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med mønsterdirektivet, hvor det blev besluttet, at spørgsmålet om mønsterbeskyttelse af reservedele først skal løses endeligt, når Kommissionen har foretaget høringer og undersøgelser vedrørende dette spørgsmål. Indtil da kan medlemslandene fortsat beskytte

reservedele, hvis den gældende nationale lovgivning giver mulighed herfor. Såfremt medlemslandene ønsker at ændre deres lovgivning på dette område, kan det kun ske ved at begrænse mønsterbeskyttelsen af reservedele. Kommissionens undersøgelser skal være afsluttet senest tre år efter direktivets gennemførelsesdato, det vil sige 28. oktober 2004. Når undersøgelserne foreligger, vil Kommissionen tage spørgsmålet om mønsterbeskyttelsen af reservedele op med henblik på ligeledes at finde en endelig løsning i forordningen.

EF-mønsteret kan i visse tilfælde erklæres ugyldigt i forhold til en eller flere medlemsstater, hvilket betyder, at der kan blive tale om et EF-mønster, som ikke omfatter hele Fællesskabets område. Et EF-mønster kan f.eks. erklæres ugyldigt i et medlemsland, hvis mønsteret strider mod offentlig orden eller sædelighed i dette land, mens det kan opretholdes i de øvrige lande.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke berørt spørgsmålet om nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3. Gældende dansk ret

De danske regler om mønstre findes i lovbekendtgørelse nr. 251 af 17. april 1989 med de ændringer, der følger af lov nr. 130 af 26. februar 1992 og lov nr. 972 af 17. december 1997. Endvidere findes bekendtgørelse nr. 377 af 19. juni 1998 om ansøgning og registrering af mønstre.

4. Høring

Forslaget har været i skriftlig behandling i EF-specialudvalg for tekniske handelshindringer med frist den 25. februar 2000. Tidligere har forslaget været i høring den 28. oktober 1999 hos følgende organisationer:

Advokatrådet, Akademiet for de skønne kunster, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AUTIG Autobranchens Handels- & Industriforening i Danmark, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Design Center, Danske Arkitekters Landsforbund, Danske Designere, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, Dansk Opfinderforening, Dansk Industri, Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Teknologisk Institut, Patentagentforeningen, Det Danske Handelskammer, Håndværksrådet, Ingeniørforbundet i Danmark, Ingeniørforeningen i Danmark, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, LEGO Fonden, NOVO Nordisk A/S, Professor dr. Jur. Mogens Koktvedgaard, formand ved Det Rådgivende Udvalg for Industriel Ejendomsret og Teknologirådet.

Advokatrådet, AUTIG, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Opfinderforening, Dansk Industri, Håndværksrådet, LEGO Fonden og Patentagentforeningen har alle tilkendegivet, at de generelt støtter forslaget til forordning om EF-mønstre.

Dansk Opfinderforening, Dansk Industri, LEGO Fonden og Patentagentforeningen har tillige udtrykkeligt tilkendegivet, at forslaget bør vedtages hurtigst muligt.

AUTIG, Håndværksrådet, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse og Patentagentforeningen finder, at der bør stilles høje krav til mønstres nyhed og adskillelse for at undgå beskyttelse af bagatelagtige ændringer i eksisterende mønstre.

AUTIG og Håndværksrådet støtter, at der ifølge forslaget ikke kan gives mønsterbeskyttelse af reservedele. Dansk Opfinderforening er af samme opfattelse, idet foreningen giver udtryk for, at det kun bør være helheden, der kan mønsterbeskyttes, f.eks. bilens design som et helt produkt og ikke enkeltdele af bilen.

Advokatrådet, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse og Patentagentforeningen er imod, at forslaget udelukker reservedele fra mønsterbeskyttelse. Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse og Patentagentforeningen ser ikke nogen rimelig eller logisk begrundelse for at undtage reservedele fra EF-mønsterbeskyttelse i betragtning af, at direktivet giver de enkelte medlemslande adgang til at opretholde den for det enkelte land gældende mønsterbeskyttelse for reservedele. Derudover anses det for betænkeligt og uhensigtsmæssigt, at der indføres begrænsninger i retten til mønsterbeskyttelse, som er rettet mod enkelte varegrupper, da dette kan virke diskriminerende over for de berørte industrigræne. Advokatrådet frygter, at de foreslåede overgangsregler fører til en risiko for, at der opstår retsusikkerhed i overgangsperioden, indtil Kommissionens analyser foreligger om mønsterbeskyttelse af reservedele.

LEGO Fonden er ikke enig i forslaget om, at frembringeren har krav på at blive optaget i mønsterregistret. Efter Fondens opfattelse bør det bero på en aftale mellem frembringeren og ansøgeren.

Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Industri, LEGO Fonden og Patentagentforeningen støtter indførelsen af beskyttelse af uregistrerede EF-mønstre. Patentagentforeningen finder imidlertid, at det er alt for vidtgående og en urimelig indsnævring af beskyttelsen, når denne foreslås begrænset til brug, som skyldes kopiering i ond tro. Foreningen forstår bestemmelsen på den måde, at der ikke blot må foreligge kopiering, det vil sige faktisk kendskab til det beskyttede uregistrerede mønster, men også viden hos krænkeren om, at dette må anses for beskyttet i henhold til forordningen. Foreningen finder, at beskyttelsen reelt kan gøres indholdsløs ved at pålægge rettighedshaveren bevisbyrden herfor. Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse er ligeledes betænkelige ved udformningen af beskyttelsen, idet kravet om ond tro synes at medføre en urimelig indskrænkning i mønsterretten.

LEGO Fonden er bekymret for, at nogle medlemsstater eller domstole vil fortolke bestemmelsen om, at mønstre også kan beskyttes efter anden lovgivning på en sådan måde, at de tre års beskyttelse mod kopiering bliver gjort illusorisk. Fonden ønsker, at bestemmelsen præciseres, så misbrug ikke kan finde sted.

Advokatrådet finder, at det ikke-registrerede mønster giver anledning til betænkeligheder, idet det anføres, at risikoen for krænkelserproblemer øges, fordi borgeren ikke har mulighed for at søge i offentlige registre. Borgeren har ikke mulighed for på en lettilgængelig måde skaffe sig de nødvendige oplysninger, hvilket medfører risiko for betydelig spild af ressourcer. Rådet anfører, at det bør overvejes, om nationale regler vedrørende illoyal konkurrence og markedsfortrængning yder et tilstrækkeligt værn.

Professor dr. Jur. Mogens Kockvedgaard, formand ved Det Rådgivende Udvalg for Industriel Ejendomsret foreslår, at bestemmelsen, der indeholder en fravigelse fra det fundamentale princip om EF-mønsterets enheds karakter, udelades. Mogens Kockvedgaard er af den opfattelse, at fravigelsen har betragtelige konsekvenser, navnlig set i relation til bestemmelsens henvisning til tidligere mønsterrettigheder og ophavsrettigheder. Da ophavsretten har et meget bredt blandingsbælte med mønsterretten, og da fordringerne for at anerkende ophavsret er noget divergerende fra medlemsland til medlemsland, kan enheds karakteren trues ved bestemmelsen. Advokatrådet finder det relevant at overveje, om bestemmelser om enheds karakteren bør udformes i overensstemmelse med de regler, der gælder for EF-varemærker, da overskuelighed i retsvirkningerne taler afgørende herfor.

AUTIG og Håndværksrådet er af den opfattelse, at der bør foretages en materiel prøvelse af mønsterretten i forbindelse med registreringen og ikke kun en prøvelse af de formelle krav. Det frygtes, at der vil ske registrering af mønstre, der ikke er beskyttelsesværdige, samt at tredjemand vælger at respektere en mønsterregistrering, fordi den pågældende ikke vil påtage sig besværet og omkostningerne med at få kendt registreringen ugyldig. Desuden foreslår Håndværksrådet og AUTIG, at betegnelsen "mønster" erstattes af "design". Det er opfattelsen, at begrebet "design" er mere tidssvarende og begrænser de misforståelser, begrebet "mønster" kan give anledning til.

5. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Da Danmark skal gennemføre direktivet om retlig beskyttelse af mønstre i national lovgivning senest den 28. oktober 2001, vil der blive taget højde for de tilpasninger, som må anses nødvendige i forbindelse med forordningsforslagets vedtagelse. Det forventes bl.a., at en ny dansk mønsterlov vil bygge på samme grundprincipper som forordningen, således at der alene foretages en formalitetsprøvelse.

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det må anses for en fordel for danske virksomheder, at der indføres et EF-mønster, således at det bliver muligt at opnå samme mønsterbeskyttelse i de andre medlemslande. Det er samtidig en fordel, at virksomhederne ikke skal indgive en ansøgning i hvert enkelt medlemsland.

7. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Det ændrede forslag til forordning om EF-mønstre har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

12. Forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud KOM(97)565 endelig udg.

Revideret notat

Resumé

Kommissionens fremsatte den 10. november 1997 ændret forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, KOM(97)565 endelig udgave.

Det tyske formandskab og EU-Kommissionen fremsatte den 20. maj 1999 et kompromisforslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud.

På rådsmødet (Indre Marked) den 21. juni 1999 blev der opnået politisk enighed om forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, med undtagelse af et spansk politisk forbehold vedrørende tilsynsmyndigheden på Gibraltar.

Forslaget har til formål, at sikre en vis minimumsbeskyttelse for aktionærer i selskaber, der udsættes for overtagelsestilbud og for minoritetsaktionærer i selskaber, hvor kontrollen med det enkelte selskab skifter hænder.

Forslaget indeholder regler om obligatoriske tilbud, tilbudsdokumentets indhold, tilbudsproceduren, ledelsens adfærd i forbindelse med en tilbudsprocedure m.v.

Der er fortsat tale om et rammedirektiv, der fastsætter nogle generelle principper og et antal specifikke minimumsregler. Direktivet indeholder således et antal obligatoriske minimumsregler, en række overordnede regler, som medlemsstaterne selv skal udfylde, en række valgfri regler samt generelle principper, som de regler, der udstedes i medfør af direktivet, skal leve op til.

1. Baggrund

Kommissionens fremsatte den 10. november 1997 ændret forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, KOM(97)565 endelig udgave.

Forslaget af 10. november 1997 og senere arbejdsudkast blev drøftet i en arbejdsgruppe under Rådet under såvel det østrigske formandskab i 2. halvår 1998 som det tyske formandskab i første halvår af 1999.

Med baggrund i disse drøftelser fremsatte det tyske formandskab og EU-Kommissionen den 20. maj 1999 et kompromisforslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud.

Notat vedrørende dette kompromisforslag er tidligere fremsendt til Folketingets Europaudvalg til brug for drøftelserne på udvalgets møde den 18. juni 1999 og 22. oktober 1999.

På rådsmødet (Indre Marked) den 21. juni 1999 blev der opnået politisk enighed om forslag til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, med undtagelse af et spansk politisk forbehold vedrørende tilsynsmyndigheden på Gibraltar.

På rådsmødet (Indre Marked) den 28. oktober 1999 blev der ikke fundet en tilfredsstillende løsning vedrørende tilsynsmyndigheden på Gibraltar. Der blev udtrykt ønske om snarest at finde en løsning. På rådsmødet (Indre Marked) den 7. december 1999 præsenterede Spanien og England en fremskridtsrapport om Gibraltars status i forhold til direktivet om overtagelsestilbud. Rådet noterede sig de to landes information om, at en løsning er i sigte.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (Indre Marked) den 16. marts 2000.

2. Forslagets formål og indhold

Forslaget hjemmel er traktaten om oprettelse af det Europæiske Fællesskab, særligt artikel 44 (tidligere artikel 54). Beslutningen træffes efter artikel 251, dvs. der er tale om en fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet.

Forslaget har til formål, at sikre en vis minimumsbeskyttelse for aktionærer i selskaber, der udsættes for overtagelsestilbud og for minoritetsaktionærer i selskaber, hvor kontrollen med det enkelte selskab skifter hænder.

Der er tale om et rammedirektiv, der fastsætter nogle generelle principper og et antal specifikke minimumsregler. For at nå de mål, der er fastlagt i de generelle principper, skal medlemsstaterne sikre, at der findes regler, som opfylder minimumskravene i direktivet. Endvidere kan medlemsstaterne for at nå disse mål have yderligere betingelser og strengere bestemmelser end krævet i direktivet.

Der er i forslaget - i forhold til det tidligere tyske formandskab og EU-Kommissionens kompromisforslag af 20. maj 1999 - foretaget justeringer af reglerne om samarbejde mellem tilsynsmyndigheder, dispensationsmuligheder, ret til at udpege myndigheder, modydelsen ved obligatoriske tilbud, reglerne for anvendelse af eksisterende/alternative systemer til beskyttelse af minoritetsaktionærer samt implementeringsperioden.

Der er endvidere fastsat en ny regel om, at Rådet og Kommissionen skal gennemgå reglerne om valg af tilsynsmyndighed 3 år efter direktivets ikrafttræden på baggrund af de indhøstede erfaringer og ændre reglerne om nødvendigt.

Der er også foretaget mindre tilføjelser til den af Rådet og Kommissionen allerede fremsatte erklæring til optagelse i Rådets mødeprotokol, fremsat 3 yderligere erklæringer vedrørende skriftlige/mundtlige afgørelser, ret til at fastsætte strengere krav end fastsat i rammedirektivet samt prioriteten af opgaver for det i direktivet fastlagte kontaktudvalg samt fremsat ensidige erklæringer fra Irland og Holland.

Direktivet behandler bl.a. følgende temaer:

Overtagelsestilbud

Medlemsstaterne skal sikre, at der findes regler, som forpligter en erhverver, der direkte eller indirekte opnår en kontrollerende andel af stemmerne i et selskab til at fremsætte overtagelsestilbud til minoritetsaktionærerne. Tilsvarende gælder, hvis erhvervelsen er sket gennem personer, der handler i forståelse med erhververen.

Personkreds og betaling

Et pligtmæssigt overtagelsestilbud skal være rettet til samtlige indehavere af kapitalandele og vedrøre alle deres andele, og prisen skal være rimelig. Når den modydelse som tilbudsgiveren tilbyder, ikke består af likvide kapitalandele, som optaget til omsætning på et reguleret marked, skal modydelsen omfattet kontant betaling, i det mindste som et alternativ.

Kontrollerende indflydelse

"Kontrollerende indflydelse" fastlægges ud fra besiddelse af en vis procentdel af stemmerne, og procentdelen samt beregningsmåden herfor, bestemmes af reglerne i den medlemsstat, hvor selskabet har sit vedtægtsmæssige hjemsted.

Frivilligt tilbud til opfyldelse af krav om pligttilbud

I henhold til direktivet er pligten til at afgive tilbud opfyldt, hvis et frivilligt tilbud til alle indehavere af kapitalandele om erhvervelse af alle deres andele har medført opnåelse af kontrol i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet.

Eksisterende/alternative "systemer" til beskyttelse af minoritetsaktionærer

Forslaget indeholder en overgangsregel på 1 år for medlemslande, der på tidspunktet for vedtagelsen af direktivet anvender en anden passende og mindst tilsvarende måde til beskyttelse af minoritetsinteresserne i selskabet. Forslaget tillader endvidere, at fastlægge yderligere regler med det formål, at beskytte ejerne af kapitalandele i selskabet, hvis disse regler ikke forhindrer et normalt forløb af et obligatorisk tilbud.

Dispensation fra regler fastsat i medfør af direktivet

Forudsat at de generelle principper, jf. nedenfor, er overholdt, kan medlemsstaterne i de regler, de udarbejder eller indfører i medfør af direktivet, fastsætte, at deres tilsynsmyndigheder i bestemte typer af tilfælde og i visse bestemte tilfælde kan give dispensation fra regler på basis af en begrundet afgørelse.

Tilbudsdokumentets indhold

Direktivet fastlægger minimumsindholdet af tilbudsdokumentet.

Gensidig anerkendelse af tilbudsdokumenter

Der fastsættes en gensidig anerkendelsesordning for tilbudsdokumenter i stil med den ordning, der kendes for børsprospekter.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at det er nødvendigt at samordne visse garantier, som i medlemsstaterne kræves af selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser med et formål at gøre sådanne garantier ensartede i hele EU.

Endvidere anføres, at kun foranstaltninger på EU-plan kan sikre et rimeligt beskyttelsesniveau for indehavere af kapitalandele i hele EU og tilvejebringe et antal minimumsregler for procedurerne i forbindelse med overtagelsestilbud; medlemsstaterne kan på egen hånd ikke garantere samme beskyttelsesniveau, navnlig ikke i forbindelse med grænseoverskridende overtagelser eller erhvervelse af kontrol.

4. Gældende ret

Gældende dansk ret fremgår af værdipapirhandelslovens kapitel 8 (§§ 31 og 32) samt Fondsrådets bekendtgørelse om tilbudspligt, om frivillige tilbud samt om aktionærers oplysningsforpligtelser (dato og nummer foreligger endnu ikke).

5. Høring

a) Indledning

I forbindelse med EU-Kommissionens forslag af 10. november 1997 til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, KOM(97)565 sendte Finanstilsynet den 3. juni 1998 forslaget i høring til følgende organisationer m.v.:

Københavns Fondsbørs A/S, FUTOP Clearingcentralen A/S, Værdipapircentralen, Finansrådet - Danske Pengeinstitutters Forening, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Børsmæglerforeningen, Realkreditrådet, Den Danske Finansanalytikerforening, Danske Finansieringsselskabers Forening, PBS A/S, Harlow Butler A/S, Exco Scandinavia A/S, Nexor-Brokers A/S Fondsmæglerselskab, Dansk Industri, Danmarks Rederiforening, Det Danske Handelskammer, H&a ring;ndværksrådet, Advokatrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Foreningen af Firmapensionskasser, InvesteringsForeningsRådet, Dansk Aktionærforening, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, KommuneKredit, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finansforbundet, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handel & Service, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærenes & Tjenestemændenes Fælles-Arbejdsløshedskasse, Den Danske Fondsmæglerforening, Landbrugsrådet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Åge Kramp (JAK), Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Centralforeningen for Danske Assurandører og Fondsrådet.

b) Resume af høringen

Følgende tilsluttede sig forslaget:

Københavns Fondsbørs A/S, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Fondsrådet, samt Advokatrådet.

Følgende mente, at direktivet bør harmonisere mindre:

Danmarks Rederiforening og Dansk Industri

Følgende mente, at direktivet bør harmonisere mere:

Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Følgende havde ingen bemærkninger:

Amtsrådsforeningen i Danmark, Det Danske Handelskammer, Danske Finansieringsselskabers Forening, Realkreditrådet, Værdipapircentralen, Finansforbundet, Landsorganisationen i Danmark.

De øvrige organisationer svarede ikke.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Såfremt forslaget vedtages vil formuleringen af værdipapirhandelslovens §§ 31 og 32 efter omstændighederne skulle justeres. Endvidere skal der foretages ændringer i bekendtgørelser udstedt af Fondsrådet i medfør af værdipapirhandelslovens § 32, stk. 3.

I Fondsrådets bekendtgørelse skal bl.a. foretages følgende ændringer:

- Der skal indføres en lovvalgs- og jurisdiktionsregel.

- Der skal fastsættes regler om at beslutningen om at fremsætte et tilbud skal offentliggøres, og at tilsynsmyndigheden skal orienteres om tilbuddet

- Der skal fastsættes regler om, at bestyrelsen eller direktionen i målselskabet straks efter offentliggørelsen af tilbuddet skal orientere de ansattes repræsentanter eller de ansatte selv herom.

- Der skal fastlægges regler om, at medlemmerne af målselskabets bestyrelse eller direktion afholder sig fra defensive foranstaltninger i "tilbudsperioden", medmindre godkendelse på generalforsamling foreligger.

- Der skal fastlægges regler om tilbuddets ophør, tilbuddets uigenkaldelige karakter og tilladte betingelser.

- Der skal fastsættes regler om gensidig anerkendelse af tilbudsdokumenter.

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke umiddelbart samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Grundnotat vedrørende EU-Kommissionens forslag af 10. november 1997 til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud, KOM(97)565 endelig udgave - er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 20. maj 1998 (Folketinget, 1997-1998, 2. samling, Europaudvalget, Alm. del - bilag 287).

Notat vedrørende det tidligere tyske formandskabs og Kommissionens forslag af 20. maj 1999 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 10. juni 1999 (Folketinget, 1998-1999, 2. samling, Europaudvalget, Alm. del - bilag 1076) til brug for drøftelserne på udvalgets møde den 18. juni 1999 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 21. juni 1999.

Notat vedrørende forslaget til 13. selskabsdirektiv om overtagelsestilbud som det foreligger efter samlingen i Rådet (Indre Marked) den 21. juni 1999 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 1999 (Folketinget, 1999-2000, Europaudvalget, Alm. del - bilag 50) til brug for drøftelserne på udvalgets møde den 22. oktober 1999 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 28. oktober 1999. Notat har senest været forelagt Europaudvalget den 3. december 1999 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 7. december 1999.